

ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุมิตรา ชิตามร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370-437

843m

8.2

ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ของ

สุมิตรา ชิตามร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2546

สุมิตรา ชิตามร. (2546). *ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระพัฒนานนท์, อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (1) เพื่อศึกษาทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต (2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มคณะวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 365 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของยามานะ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกตาม ชั้นปี กลุ่มคณะวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตที่ศึกษาต่างชั้นปี มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. นิสิตต่างกลุ่มคณะวิชา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในด้านอาคารสถานที่แตกต่างกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

PERCEPTIONS OF STUDENTS TOWARD ENVIRONMENT
OF SRINAKARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
SUMITRA JITAMARA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

October 2003

Sumitra Jitamara. (2003). *Perceptions of Students Toward Environment of Srinakarinwirot University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof.Dr. Vinai Veeravatananond, Dr. Rachan Boontima

The purposes of this research were 1) to study perceptions of students toward environment of Srinakarinwirot University as perceived by students in overall five aspects and each aspect of physical facilities , teaching and learning , relationships among students , student services and student activities. 2) to compare perceptions of students toward environment of Srinakarinwirot University as perceived by students , year of study , major fields group of study. The sample of this research consisted of 365 students who were studying at Srinakarinwirot University in the academic year 2002 and they were randomly selected The research instrument used for collecting data was a five – rating scale questionnaire with 72 items. The data were statistically analyzed by percentage , arithmetic mean , standard deviation , t - test, one way analysis of variance, and Scheffe ' Method Test

The results of this research were as follows :

1. The Environment of Srinakarinwirot University as perceived by students in overall five aspects was at moderate level,
2. There was no significant difference of the environment of Srinakarinwirot University as perceived by male and female students in overall five aspects and each aspect
3. There was no significant difference of the environment of Srinakarinwirot University as perceived by students with different year of study in overall five aspect and each aspect
4. There were significant difference of the Srinakarinwirot University as perceived by students who had difference major fields group of study overall five aspects , physical facilities at the level of .05

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ของ
นางสมิตรา ชิตามร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย วีระวัฒนานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรณพ ไพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย วีระพัฒนานนท์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ และอาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์ อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู อาจารย์ ดร. สมสุข วีระพิจิตร ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ในสาขาการอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณนิสิตคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ภาคปกติ รุ่น 27 ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดจนแนะนำ และเป็นกำลังใจให้แก่กันตลอดมา

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบุคคลที่เคารพรักทุกท่าน

สุมิตรา ชิตามร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย	9
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่	15
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน	18
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	27
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการนิสิต	29
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	67
ความมุ่งหมายของการวิจัย	67
วิธีการดำเนินการวิจัย	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	88
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม...	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	110
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	117
ประวัติย่อผู้วิจัย	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิต.....	45
2 จำนวนและคำร้อยละของกลุ่ม ตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	52
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม.....	53
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ เป็นรายข้อ.....	54
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	55
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นรายข้อ.....	56
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการนิสิต เป็นรายข้อ.....	57
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การจัดกิจกรรมนิสิต เป็นรายข้อ.....	58
9 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	59
10 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	60
11 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา.....	61
12 การทดสอบความแตกต่างของนิสิตที่มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา.....	62

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
13	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 62
14	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเรียนการสอน จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 63
15	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 64
16	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิต จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 65
17	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นสูงที่มุ่งพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาย่อมถือว่าเป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษามาอย่างเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสมควร และสามารถเป็นกำลังหลักในการพัฒนาชาติบ้านเมืองในทุกระดับ (วันชัย ศิริชนะ. 2539 : 8) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะเป็นแหล่งผลิตชนชั้นสมองในสาขาวิชาวิทยาการทุกด้าน พัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 1) ภารกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป คือ การสอนวิชาการและวิชาชีพ หรืออาจเรียกว่า การผลิตบุคลากร การวิจัยเพื่อค้นคว้าหาความรู้ การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (สำเนา ขจรศิลป์. 2539 : 1) เป็นแหล่งสร้างทรัพยากรมนุษย์อันเป็นพลังสมองของชาติที่จะช่วยกันคิดอ่านแก้ไขปัญหาวิกฤติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ชาติบ้านเมืองให้อยู่รอดได้ โดยอาศัยสังคมไทยที่พึงปรารถนาเป็นพื้นฐานและเป้าหมายสังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคตนั้น เป็นสังคมที่มีความเป็นปึกแผ่น มีความภูมิใจในความเป็นไทย และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ รู้จักตัวเองและรู้เท่าทันโลก มีส่วนร่วมอย่างเต็มภาคภูมิในกระบวนการพัฒนาประเทศ มีขีดความสามารถพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติ

โลกในยุคโลกาภิวัตน์มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเมืองการติดต่อสื่อสารและคมนาคมและที่สำคัญส่งผลต่อการจัดการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและเจริญก้าวหน้า สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นิสิตเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และดำเนินชีวิตในระหว่างที่ศึกษาได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จ กล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยหมายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตสามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่มหาวิทยาลัยกำหนด และเป็นตัวเราที่มีศักยภาพมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิต ทำให้นิสิตเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของตน ถ้ามหาวิทยาลัยต้องการพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพ มหาวิทยาลัย

จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ (ผกาทิพย์ เกษรากุล. 2524 : 2 ; อ้างอิงจาก วิจิตร สินสิริ. : ม.ป.ป.) โดยมุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนิสิต เป็นประการสำคัญ ในการที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และความเป็นอยู่ ณ ทุกระดับ ประการ ตลอดจนพัฒนาการทุกด้านของนิสิต ซึ่งจะทำให้ นิสิตบรรลุ สัมฤทธิ์ผลได้ อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น (อำพัน อ่องเอี่ยม. 2541:16)

สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่เป็นสิ่งช่วยให้ผู้เรียนกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ มีสิ่งเร้าที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งได้แก่ ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น ความเชื่อ ทศนคติของผู้เรียนเอง ส่วนสิ่งเร้าที่เป็นสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ ความสนใจใฝ่เรียนของผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจึงเป็นการสร้างสิ่งเร้าทางการเรียนที่ดี (วิญ ทองพวง. 2542 : 15) นอกจากนี้สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย จะช่วยทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ เป็นต้น ได้เข้าใจถึงลักษณะของมหาวิทยาลัยอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยผลสัมฤทธิ์ให้แก่บุคคลต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากความสำคัญของสภาพแวดล้อม จะมีผลต่อประสบการณ์ของนิสิต ซึ่งจะมาจากลักษณะของสถาบัน หลักสูตร คณาจารย์ กลุ่มเพื่อน และการมีส่วนร่วมของนิสิต (Astin. 1993 : 55)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำเนิดจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงเมื่อวันที่ 28 เมษายน ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2496 และได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้ว่า “ศรีนครินทรวิโรฒ” ซึ่งมีความหมายว่า รุ่งเรืองเป็นศรีสง่าแห่งนคร และมีวิทยาเขต 8 วิทยาเขตประกอบด้วย วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตปทุมวัน วิทยาเขตพลศึกษา วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตภาคใต้ วิทยาเขตมหาสารคาม และ วิทยาเขตพิษณุโลก ต่อมาได้มีการพัฒนาวิทยาเขตต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อสนองความต้องการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น ตามแนวนโยบายของรัฐ จนได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยรวม 4 แห่ง คือ วิทยาเขตบางแสนได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตพิษณุโลกได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตมหาสารคามได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

และวิทยาเขตภาคใต้ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยทักษิณ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ. 2543 : 3)

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีส่วนราชการและส่วนงาน ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา สำนักหอสมุดกลาง นอกจากนี้ยังมีส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัย 9 ส่วนงาน คือ คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา สถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม สำนักสื่อและเทคโนโลยี ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา สำนักวิชาศึกษาทั่วไป และวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์พื้นฐาน และมีหน่วยงานเทียบเท่าส่วนงาน ได้แก่ ศูนย์วิจัยและบริการ และสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์และศิลปการแสดง (ศรีนครินทรวิโรฒ. 2544 : 26 – 27)

จากการศึกษาและสัมภาษณ์นิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านต่างๆ (นพพล พร้อมเที่ยงตรง , อรรถณ บัญรุ่ง , ประนอม ศรีโกศกัณฑ์ และ อิทธิพล ชันธุ์เงิน. สัมภาษณ์. 2545) พบว่า

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า บริเวณอาคารเรียนไม่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์เท่าที่ควร เพราะพื้นที่แคบ บรรยากาศโดยรอบไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ จำนวนห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนแต่สภาพของห้องเรียนขาดการดูแลรักษา ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียนมีบ้างพอควร แต่สภาพของครุภัณฑ์ไม่ทันสมัย ขาดการบำรุงรักษา และชำรุด ขนาดของโรงอาหารไม่เหมาะสมกับความต้องการใช้ของนิสิตแต่สภาพแวดล้อมบริเวณโรงอาหารมีสภาพดี จำนวนห้องน้ำมีเพียงพอและทั่วทั้งมหาวิทยาลัยแต่ขาดการดูแลรักษาความสะอาด

ด้านการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ อาจเพราะนิสิตมีจำนวนมาก วิธีสอนแบบอื่นๆ ไม่สามารถใช้ได้ ทำให้นิสิตไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ของอาจารย์และนิสิตดีพอควรสำหรับการเรียนกลุ่มย่อย เพราะค่อนข้างใกล้ชิด สามารถปรึกษาหารือได้ แต่การเรียนกลุ่มใหญ่ความสัมพันธ์ไม่ค่อยดีเท่าที่ควรอาจเพราะนิสิตมีจำนวนมาก บางคนไม่ค่อยกล้าพูดคุย หรือปรึกษาในเรื่องการเรียนการสอนทำให้การเรียนรู้ของนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอกับความต้องการใช้ แต่ไม่ค่อยทันสมัย อาจารย์บางท่านไม่ใช้สื่อเพราะไม่ตรงกับเนื้อหา และการบริการของโสตทัศนูปกรณ์ไม่ดีเท่าที่ควร

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า การคบหาของนิสิตจะเป็นการรวมกันเป็นกลุ่ม ในวัยเดียวกัน ส่วนมากจะเป็นกลุ่มเล็กๆ และมีสัมพันธภาพกับกลุ่มอื่นๆ น้อยหรือไม่มีเลย จะมีสังคมเฉพาะกลุ่มทำให้ขาดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันแต่ในกลุ่ม และมีค่านิยมตามกลุ่มเพื่อน การช่วยเหลือเรื่องการเรียนมีบ้างแต่จะเป็นในระดับชั้นเดียวกัน มีการเคารพรุ่นพี่รุ่นน้อง เพราะรุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อในเรื่องต่างๆ แต่บางครั้งรุ่นน้องไม่เคารพรุ่นพี่ อาจเพราะค่านิยมเปลี่ยนไป ไม่จำเป็นต้องเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า

ด้านการให้บริการนิสิต พบว่า การให้บริการแก่นิสิตยังไม่ดีเท่าที่ควร นิสิตบางคนไม่ได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัย อาจเพราะไม่ทราบและทางมหาวิทยาลัยไม่มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง การให้บริการด้านแนะแนว ดีพอควรแต่นิสิตต้องนัดอาจารย์ล่วงหน้าและบางครั้งอาจารย์มีเวลาสำหรับการแนะแนวจำกัด ในบางเรื่องที่นิสิตต้องการปรึกษาแต่อาจารย์ไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ การให้บริการด้านสุขภาพ มีสถานพยาบาล แต่พยาบาลประจำห้องบริการไม่ดี เช่น ไม่ให้การต้อนรับอย่างเป็นกันเอง ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส การให้บริการด้านทุน มหาวิทยาลัยจัดบริการให้ทุนแก่ผู้ที่เหมาะสมตามกำหนดของทุนนั้นๆ เท่านั้น ทำให้นิสิตบางคนหมดโอกาสในการได้รับทุน และการให้บริการหอสมุด มีหนังสือหลากหลาย บางเล่มเพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ แต่บางเล่มชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย การบริการของเจ้าหน้าที่ไม่ดี เช่น สอบถามข้อมูลไม่ได้ พุดจาไม่สุภาพ ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส

ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต พบว่า กิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้นิสิต ไม่ตรงกับความต้องการและความสนใจของนิสิต ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนิสิตขาดการอบรมและไม่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมด้านวิชาการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นทันสมัย ให้ความรู้ครอบคลุม แต่กิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม มีน้อย

จากความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยและสภาพปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิตโดยพิจารณาในประเด็นของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผน พัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เหมาะสมอันจะนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ตอบสนองและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง

ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคมเพื่อให้เกิดการตอบสนองแนวนโยบายแผน
พัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิต โดยรวมและเป็นรายด้านใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มคณะวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เหมาะสมอันจะนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจัดสภาพแวดล้อมให้ตอบสนองและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 2 กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 4,410 คน กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,608 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 1,492 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7,510 คน ที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีกลุ่มคณะวิชา

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 217 คน กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 75 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 73 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 725) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 365 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ชั้นปี

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

1.3 กลุ่มคณะวิชา

1.3.1 กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย

1.3.1.1 คณะศึกษาศาสตร์

1.3.1.2 คณะมนุษยศาสตร์

1.3.1.3 คณะสังคมศาสตร์

1.3.1.4 คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.3.2 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1.3.2.1 คณะวิทยาศาสตร์

1.3.2.2 สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

1.3.3 กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย

1.3.3.1 คณะแพทยศาสตร์

1.3.3.2 คณะทันตแพทยศาสตร์

1.3.3.3 คณะพลศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านอาคารสถานที่
- 2.2 ด้านการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน
- 2.4 ด้านการให้บริการนิสิต
- 2.5 ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้แล้วแสดงความคิดเห็นสะท้อนให้เห็นถึงระดับความเหมาะสมต่อสิ่งต่าง ๆ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. สภาพแวดล้อม หมายถึง เหตุการณ์ สภาพการณ์ และลักษณะใด ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ บุคคล วัตถุและสิ่งของ บรรยากาศ และลักษณะของอาคารสถานที่ ที่จะส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนพัฒนาการทุก ๆ ด้านของนิสิต ในการวิจัยนี้ หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สถานที่ภายในมหาวิทยาลัย เช่น บริเวณสภาพพื้นที่ของสถานที่ตั้งอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โรงอาหาร รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย

2.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์และลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา เช่น บรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตและอาจารย์ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่จะเกื้อหนุนและอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาการ

2.3 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง สภาพการณ์ที่เกี่ยวกับการคบเพื่อนในมหาวิทยาลัย สัมพันธภาพของนิสิตกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การยอมรับระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และการรวมกลุ่มเพื่อความร่วมมือในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิต

2.4 ด้านการให้บริการนิสิต หมายถึง สภาพการณ์และลักษณะที่เอื้ออำนวยให้นิสิตมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน มีความสะดวก ปลอดภัย และมีความสุขใน

การดำรงชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย เช่น การจัดบริการด้านสุขภาพ บริการให้คำปรึกษาแนะแนว บริการจัดหางาน บริการหอสมุด

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต หมายถึง สภาพการณ์และลักษณะเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนอันเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านของนิสิต เช่น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม

3. กลุ่มคณะวิชา หมายถึง กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะพลศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตต่างชั้นปีมีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตต่างกลุ่มคณะวิชามีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการ นิสิต และสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

Webster's New Collegiate Dictionary (Webster, Noah. 1958 : 276) ได้ให้ความหมายของคำว่าสภาพแวดล้อม (Environment) ว่าหมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและพัฒนาอินทรีย์

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ สภาพการณ์ สิ่งเร้าต่างๆ แนวความคิด และลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งบังคับให้บุคคลที่อยู่ในมหาวิทยาลัยต้องปฏิบัติตาม เช่น ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่ สภาพเหตุการณ์ การขัดแย้ง การประสานงาน แนวคิด ปรัชญา อุดมการณ์ พฤติกรรมการทำตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่เสริมสร้างให้นิสิตเกิดความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองได้ (Pace and Stern. 1965 : 260) ซึ่งสอดคล้องกับวิญ ทองพวง (2542 : 13) ที่ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ว่า หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ หรือลักษณะใดๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่จะส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการทุกด้านของนิสิต ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การที่นิสิตจะประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาและพัฒนาการในด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพต่อสังคมต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง เป็นการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาที่มีการศึกษาเกี่ยวกับ

เรื่องพันธกรรมและสิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบว่ามีนอกเหนือจากลักษณะต่างๆ ที่บุคคลได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธกรรม ซึ่งทำให้บุคคลแตกต่างกันแล้ว ยังมีอิทธิพลอื่นๆ อีกด้วย เช่น การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสมาคม การเข้าสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น สิ่งต่างๆ ดังกล่าวสามารถทำให้พฤติกรรมของบุคคลเป็นไปทั้งในทางที่ดีและไม่ดี (อรพินทร์ ประสิทธิ์รัตน์. 2533 : 9 - 10) นอกจากนี้อรณพ คุณพันธ์ (2521 : 24) ได้กล่าวถึง ความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ว่าหมายถึง การรับรู้และความประทับใจของนิสิตที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย การบริหารบรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับเพื่อน และอาคารสถานที่ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของสมาชิกภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้สามารถตรวจสอบได้

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 10 - 11) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หมายถึง สิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ซึ่งได้แก่ บุคคล สิ่งของ วัตถุ สภาพการณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรม แนวความคิด ความรู้สึก บรรยากาศ ระบบการศึกษา การปกครอง กิจกรรม ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่ และสิ่งต่างๆ ทัวไปซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่และการพัฒนาทุกด้านของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา ส่วนสำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 70) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา มีความหมายกว้างขวางมาก รวมถึงสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต และสภาพการณ์ต่างๆ ที่บุคคลสร้างขึ้นสิ่งที่มีชีวิตในที่นี้ คือ พืช สัตว์ และมนุษย์ ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตนั้นมีหลายอย่าง เช่น อาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดจนขนาดและสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนสภาพการณ์ต่างๆ ที่บุคคลสร้างขึ้น เช่น กฎ ระเบียบ นโยบาย สภาพสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนบรรยากาศที่บุคคลกลุ่มต่างๆ สร้างขึ้น

สรุปได้ว่าความหมายของสภาพแวดล้อม หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถาบัน ซึ่งรวมทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต สภาพการณ์ที่เป็นรูปธรรม แนวความคิด บรรยากาศ ระบบการศึกษา การปกครอง ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทุกด้านของนิสิต ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดีจะกระตุ้นส่งเสริม และสนับสนุนให้นิสิตพัฒนาดนเองไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา มีเทคนิควิธีและเครื่องมือที่แตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายของการศึกษา วิไลวรรณ พิทยานุวัฒน์ และสมหวัง พิทยานุวัฒน์ (2519 : 22 - 23) ได้ศึกษางานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน

อุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า มีเทคนิควิธีการประเมินสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกันออกไปหลายวิธี โดยสามารถแบ่งออกเป็นวิธีใหญ่ ๆ คือ

1. การวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย (The Image Approach) กระทำโดยให้สมาชิกในมหาวิทยาลัย ได้แก่ นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แสดงความรู้สึก ความประทับใจต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ซึ่งเป็นคุณลักษณะของมหาวิทยาลัย ในทัศนะหรือความคิดเห็นของมวลสมาชิกในสถาบันนั้น

1.1 ดัชนีวัดคุณลักษณะมหาวิทยาลัย (The College Characteristic Index หรือ CCI) ซึ่งเพสและสเตอร์น (Pace and Stern, 1965 : 260 – 277) เป็นผู้พัฒนาขึ้นโดยอาศัย ความคิดพื้นฐานจากทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ และความกดดันจากสภาพแวดล้อมแบบ สอบถามประกอบด้วยคำถาม 300 ข้อ มุ่งวัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ 30 ชนิด โดยให้ผู้ตอบ พิจารณาว่าแต่ละข้อถูกหรือผิดไปจากคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่

1.2 มาตรฐานวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยวิธีนี้ เป็นการศึกษาลักษณะมหาวิทยาลัย 5 ประการคือ การนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ความ สามารถติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน ความรับผิดชอบและจิตสำนึกในหน้าที่ของตนความมีระเบียบ แบบแผนและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม และความเป็นผู้เฝ้าหาความรู้และค้นคว้าอยู่ เสมอ แบบสอบถามมาตรฐานวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมี ข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของมหาวิทยาลัย 5 ประการข้างต้น และให้นัก ศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าข้อคำถามเหล่านั้นถูกหรือผิด จากสภาพความเป็นจริงของ มหาวิทยาลัยเป็นข้อคำถามที่มุ่งความประทับใจเกี่ยวกับภาพพจน์ของมหาวิทยาลัย

1.3 แบบสำรวจภาระหน้าที่ของสถาบัน (The Institutional Functioning Inventory หรือ IFI) ซึ่งเซนตรา อาร์เนท และปีเตอร์สัน (Centra , Hartnett and Peterson, 1970 : 405 – 416) เป็นผู้สร้างขึ้นโดยมีความเชื่อว่า ลักษณะของมหาวิทยาลัย เช่น แผน การจัดการศึกษา ควรจะประเมินความคิดเห็นจากอาจารย์หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยแทนที่จะ ประเมินจากนักศึกษา เครื่องมือแบบสำรวจหน้าที่สถาบันนี้ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ 132 ข้อ ซึ่งแยกออกเป็น 11 มิติ หรือมาตรา เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร โปรแกรมการ ศึกษา

2. การศึกษาคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristics Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันโดยวิธีนี้ทำโดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามเพื่อบรรยายคุณลักษณะของตัวเอง นำมาหาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาของสถาบันนั้น ๆ

โดยผู้ที่ศึกษามีข้อตกลงเบื้องต้นว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาจะถูกกำหนด หรือแต่งเติมเสริมสร้างโดยสภาพแวดล้อมสถาบัน ซึ่งจะสามารถศึกษาได้โดยใช้เทคนิค

การประเมินสภาพแวดล้อม (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า (The Stimulus Approach) แอสติน (Astin. 1993 : 9 - 14) ได้สร้างแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA) โดยอธิบายว่า สภาพแวดล้อมสถาบันเป็นสิ่งเร้า กระตุ้นให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ออกมาซึ่งสภาพแวดล้อมสถาบันที่ Astin ศึกษา มี 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน (Classroom Environment) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร (Administrative Environment) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน (Peer Environment) และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ (Physical Environment)

นอกจากนี้อรุณพ คุณพันธ์ (2521 : 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ที่จะช่วยทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ เป็นต้น ได้เข้าใจถึงลักษณะของมหาวิทยาลัยอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนมหาวิทยาลัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยผลสัมฤทธิ์ให้แก่บุคคลในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากความสำคัญของสภาพแวดล้อมจะมีผลต่อประสบการณ์ของนิสิต ซึ่งจะมาจากลักษณะของสถาบัน หลักสูตร คณาจารย์ กลุ่มเพื่อน และการมีส่วนร่วมของนิสิต (Astin. 1993 : 55)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยพบว่ามีดังต่อไปนี้
สันต์ อู่อรุณ (2530 : 70 - 71) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านอาคารสถานที่ พบว่า

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางกับสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี แต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามตัวแปร พบว่า อาจารย์ที่ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีกับตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป อาจารย์ชายและ อาจารย์หญิง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 มีทัศนะโดยรวม ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป มีทักษะโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

ชนิษฐา เกื้อมี (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษาในทัศนะของนิสิตและอาจารย์ ในด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ พบว่า นิสิตและอาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตพิจารณาเห็นว่า สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย นอกจากนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์พิจารณาเห็นว่า ความเหมาะสมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 65) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ในด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช แต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน และนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี กับอาจารย์ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่เหลือไม่แตกต่างกัน

ยรรยง โอภากุล (2535 : 171) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรม สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง

นิพนธ์ วรรณเวช (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมทุกด้าน และเป็นรายด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ชูชาติ ไชยเขตต์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยสยามตามทัศนะของนักศึกษา ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการแก่นักศึกษา ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยสยามทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร และด้านอาคารสถานที่

อำพัน อ่องเอี่ยม (2541 : 130 – 131) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการให้บริการ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมทุกด้าน ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ดังนี้

ด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านการบริหาร ผู้บริหาร และอาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านการให้บริการ ผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหาร และอาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผู้บริหาร และอาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหาร และอาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

กมลทิพย์ เกตุวรสุนทร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษาปริญญาโท พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านการบริหาร ด้านการบริการทางวิชาการ

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

แพรวพรรณ ไชยงค์ (2542 : 127 - 132) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบัน ราชภัฏมหาสารคามตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ด้านนโยบายและ การบริหาร ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เห็นว่ามีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน เห็นว่ามีความเหมาะสม ในระดับมาก

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

เซอร์วิล (เมธี ปิลันธนาพันธ์. 2528 : 174 ; อ้างอิงจาก Shershill. n.d.) กล่าวไว้ว่า "We shape our buildings and then they shape us." ซึ่งหมายถึง มนุษย์มีอิทธิพลที่จะสร้าง อาคารสถานที่อย่างไรก็ได้ และในทำนองเดียวกัน อาคารสถานที่เหล่านั้นก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ หรือใช้ประโยชน์ในอาคารสถานที่นั้นๆ นอกจากนี้ควรมีการตกแต่ง อาคารสถานที่ให้ดูดี ไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดที่ดีเยี่ยม ทันสมัยใน ด้านสื่อต่างๆ มีศักยภาพของการให้บริการ พร้อมเสมอที่จะให้นิสิตเข้าไปใช้ นอกจากนี้ต้อง คำนึงถึงการจัดโรงอาหาร หอพัก สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างความเจริญของงานและก่อกุลการเรียนรู้นิสิตอยู่มาก บรรยากาศที่ร่มรื่นจะทำให้ นิสิตสดชื่น กระตือรือร้นที่จะเรียน เป็นแรงจูงใจให้นิสิตอยากมา สถาบัน สิ่งที่ตามมา คือ นิสิตจะเกิดความรัก ความหวงแหน ความภูมิใจในสถาบัน นอกจากนี้การ จัดระเบียบอาคารสถานที่ที่ถูกหลัก สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอย

ย่อมแสดงถึงความสามารถทางการบริหารสถาบันอย่างหนึ่ง เพราะนอกจากจะพัฒนานิสิตแล้ว ยังส่งเสริมสมรรถภาพการทำงานของคนในสถาบันนั้นๆ ด้วย (สุพร ตั้งสมวรพงษ์. 2542 : 77)

ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะมีความสมบูรณ์แบบ ต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและบำรุง รักษาอาคารสถานที่ ซึ่งควรคำนึงถึงความสมดุลย์ของปัจจัย 4 ประการ คือ (วิจิตร วรุตบางกูร. (2524 : 150 -157)

1.การจัดบริเวณและความงามของบริเวณ เนื่องจากอาคารสถานที่มามีบทบาทสำคัญใน การช่วยพัฒนา เพราะนิสิตจะต้องใช้เวลาอยู่ในสถาบันเป็นเวลานานถึง 4 ปี หากสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้เกิดความงามแล้ว ทำให้นิสิตเฉยเมยไม่ยินดียินร้าย

กับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ไม่สวยงาม ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงควรได้รับการดูแลและเอาใจใส่ให้มีความงาม สะอาดเรียบร้อย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นและพัฒนาความต้องการ และความซาบซึ้งในสิ่งสวยงามของนิสิต

2. แสงสี เนื่องจากแสงสว่างมีบทบาทที่สำคัญในการสื่อความรู้ จึงจำเป็นต้องจัดให้แสงสว่างในอาคารเรียน ห้องเรียนมีระดับที่มองเห็นได้ดี กล่าวคือ มองเห็นได้เร็ว สบายตา และชัดเจน

3. เสียง เสียงภายในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เสียงดังรบกวนจากบริเวณรอบๆ หรือภายนอกห้องเรียนจะทำให้รู้สึกรำคาญ หงุดหงิด เครียด กระวนกระวายใจ และเหน็ดเหนื่อย ดังนั้นเสียงดังรบกวนจึงเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการสื่อความหมายระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

4. อุณหภูมิและการถ่ายเทอากาศ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความสบายทางกาย นอกจากนี้ปัจจัยดังที่ได้กล่าวไปแล้วยังต้องคำนึงถึงความเพียงพอของอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนิสิต เช่น บริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามกีฬา อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำและห้องสุขา เป็นต้น และเมื่อพิจารณาสิ่งต่างๆ เหล่านี้ อาจกล่าวได้เป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

1. บริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การตกแต่งบริเวณมหาวิทยาลัยให้สวยงามร่มรื่น เพื่อให้บริเวณทั้งภายใน และภายนอกอาคารมีความสวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน แก่นิสิตและเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็น และให้ความรู้สึกที่ดี ช่วยให้เกิดความสบายใจและผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียดจากการเรียนได้

ประโยชน์และความสำคัญของบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ คือ ช่วยทำให้บริเวณมหาวิทยาลัยเกิดความสวยงาม ทำให้ร่มเย็นน่าอยู่น่าอาศัย และช่วยให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ เกิดความสบายใจ สามารถผ่อนคลายอารมณ์ การจัดพื้นที่ในการตกแต่งจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสมดุลของบริเวณกับจำนวนนิสิต โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยจะสร้างบรรยากาศร่มรื่นด้วยไม้ยืนต้น ม้านั่งไม้ต้นไม้ หรือไม้กระถางตามระเบียบ หรือหน้าห้องเรียน ซึ่งจะช่วยเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536 : 102)

2. สนามกีฬา เป็นบริเวณที่ส่งเสริมทางด้านจิตใจและพลานามัยของนิสิตเป็นอย่างมาก มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีขึ้นอาจประกอบด้วย โรงพลศึกษา ห้องแต่งตัวห้องอาบน้ำ และบริเวณพักผ่อนหย่อนใจโดยแบ่งเป็นส่วนๆ ได้ ดังนี้ (บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536 : 40 - 41)

2.1 บริเวณกีฬานี้มีทั้งภายในและภายนอกอาคาร เป็นสถานที่หรือบริเวณ สำหรับให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านร่างกายหรือได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนิสิต เพราะกิจกรรมกีฬาช่วยส่งเสริมให้นักเรียน มีพละนาถัย สมบูรณ์ มีความแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีความสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ การเล่นกีฬาเป็น การฝึกให้นักเรียนมีความเคารพในกติกาที่ส่วนรวมสร้างขึ้น เป็นการสร้างความสามัคคี สร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพ สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และที่สำคัญ คือ ส่งเสริมความถนัดของนิสิตให้นักเรียนได้แสดงออก เป็นการสร้างความภูมิใจแก่นิสิตและช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างได้เกิดประโยชน์

ประโยชน์ของการมีบริเวณสำหรับเล่นกีฬา คือ เป็นสถานที่สำหรับฝึกหัดของนิสิตพลศึกษา เป็นสถานที่สำหรับการแข่งขันกีฬานิตต่าง ๆ ระหว่างห้อง ระหว่างชั้น หรือระหว่างมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคี เป็นการส่งเสริมความถนัดและความสามารถส่วนตัวของนิสิต เป็นสถานที่สำหรับนันทนาการ และการกีฬา และเป็นสถานที่สำหรับการบริการชุมชน

2.2 บริเวณการกีฬาภายในมหาวิทยาลัย ถ้ามีบริเวณกว้างขวางควรจัดให้มีกีฬาทุกประเภททั้งภายในร่มและกลางแจ้ง สนามกีฬาควรมีขนาดมาตรฐานสากล และการวางแผนสนามต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่นสนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเกตบอล สนามตระกร้อ สนามเบตมินตัน สนามที่ใช้รวมกันได้ควรอยู่ใกล้เคียงกัน บริเวณสนามกีฬาควรมีพื้นที่ต่าง ๆ เช่น พื้นที่สำหรับการเล่นกีฬา อัฒจันทร์สำหรับคนดู สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวนักกีฬา ห้องสุขาสำหรับผู้เล่นกีฬาและผู้ดูกีฬา และที่สำหรับการจอดรถให้เป็นระเบียบ

3. อาคารเรียน เป็นส่วนสำคัญในการเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต และช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดสร้างอาคารควรคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการเรียนการสอน และเกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด (สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. 2545 : 9)

4. ห้องเรียน เป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอนจึงควรจัดให้เป็นสัดส่วน สะอาด เรียบร้อย สามารถใช้การได้ดีอยู่เสมอ ควรมีสั่งอำนวยความสะดวก อย่างครบครัน เช่น โต๊ะเก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ และมีบรรยากาศที่น่าเรียน เช่น ต้องไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างพอเหมาะ ปราศจากสิ่งรบกวนเช่น เสียง ฝุ่น ควัน และกลิ่นต่าง ๆ (บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536 : 153)

5. ห้องน้ำและห้องสุขา มหาวิทยาลัยควรจัดห้องน้ำและห้องสุขาไว้เพื่อบริการแก่อาจารย์และนิสิต เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน ทั้งนี้ควรสร้างให้มีความสะดวกต่อการรักษาความสะอาดได้ง่าย ทนทานต่อการใช้งาน มหาวิทยาลัยควรแนะนำให้นิสิตเข้าใจถึงคุณค่าของห้องน้ำและห้องสุขา ให้รู้จักการรักษาความสะอาด รู้จักรักษาและใช้ให้ถูกสุขลักษณะ (บุญช่วยจินดาประพันธ์. 2536 : 78) ดังนั้นห้องน้ำและห้องสุขาจึงควรมีลักษณะ ดังนี้ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวันและเชื้อโรค ไม่มีกลิ่นอันเป็นเหตุให้รำคาญ ห้องสุขาตั้งอยู่ในที่สามารถใช้ได้สะดวก และมีทางเดินสะดวกและอยู่ใต้ทิศทางลม

สำหรับวิธีการรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องสุขา คือ ควรตกแต่งบริเวณห้องน้ำและห้องสุขาให้อยู่ในสภาพที่น่าดูน่าใช้และสวยงาม ให้ดูแลรักษาห้องน้ำและห้องสุขา ทั้งของอาจารย์และนิสิตให้สะอาดอยู่เสมอ เช่น โถส้วม อ่างน้ำ ชันน้ำ ต้องให้สะอาดอยู่เสมอ และถ้าห้องน้ำและห้องสุขาสวนใดอุดตันหรือชำรุดให้รีบแก้ไขทันที

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่พบว่า มีดังต่อไปนี้

วิไล ตังหัตถ์สวัสดิ์ (2536 : 85) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในทัศนะของนักศึกษา พบว่า ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทไม่สะดวก อากาศร้อนอบอ้าว มีเสียงดังรบกวน เครื่องปรับอากาศเสียมานานควรซ่อมแซมและติดตั้งใหม่ นอกจากนี้สภาพห้องเรียนยังทรุดโทรม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีขนาดเล็กเกินไปไม่สะดวกในการใช้งาน สถานที่นั่งพักผ่อน และสิ่งสรรค์สำหรับนักศึกษามีน้อย จำนวนห้องน้ำมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ห้องน้ำชำรุดและใช้การไม่ได้ อุปกรณ์ในห้องทรุดโทรม เช่น กลอนประตู หลอดไฟ รวมทั้งมุ้งลวด มีการซ่อมแซมซ้ำมาก ส่วนด้านการรักษาความสะอาด ยังไม่ดีพอ

อำพัน อ่องเอี่ยม (2541 : 141) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสม เกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เพราะตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก มีขนาดและเนื้อที่ภายในมหาวิทยาลัยกว้างขวาง การจัดตั้งอาคาร บริเวณต่าง ๆ เหมาะสมต่อการใช้งาน มีเจ้าหน้าที่บำรุงรักษาอาคารสถานที่ ดูแลความเป็นระเบียบวินัย สม่าเสมอ

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 16) และหากสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่เหมาะสม ก็จะส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสำเร็จในการเรียน และจะพัฒนาแนวคิด และอุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้ (สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. 2542 : 77)

นิพนธ์ วรรณเวช (2538 : 28) และพิมศรี เปาณิล (2530 : 14) ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ประกอบกับการจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ อย่างเหมาะสม รวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน การเรียนการสอนจึงมีองค์ประกอบ ที่สำคัญอยู่สามประการ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และเมื่อพิจารณาถึงความหมายของคำว่า “การสอน” หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนของครู ซึ่งรวมถึงตั้งแต่การวางแผนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ การควบคุม ปฏิบัติต่างๆ ของครู และผู้เรียน การตัดสินใจ การวัดผล และการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นกว่าเดิม การที่ผลผลิตของวิทยาลัยจะมีคุณภาพต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญ การเรียนการสอนจะประสบผลดีตามความมุ่งหมายเมื่อนักศึกษาดังใจเรียน อาจารย์ตั้งใจสอน และมีเทคนิคในการสอนใหม่ๆ แปลกๆ เหมาะกับเนื้อหาวิชา (กนกรัตน์ นาคนฤทัย. 2540 : 17 ; อ้างอิงจาก Good. 1973 : 588)

ส่วนวัชรวิศา ศักดิ์สินิท (2535 : 25) กล่าวไว้ว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนดีมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมตามความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย อีกทั้งการมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความรู้สึกสบายและยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถที่จะร่วมแสดงความคิดเห็นซึ่งจะทำให้มีความรู้สึกรู้ว่าไม่ใช่สิ่งที่น่าเบื่อหน่ายหรือตลกขบขัน ดังที่ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง (2543 : 16 - 19) เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในทางบวก ผู้เรียนจะรู้สึกยอมรับนับถือและรู้สึกว่าการเรียนมีคุณค่า ได้แก่

1.1 หลีกเลี่ยงการพูดว่า “ไม่ถูกต้อง” สำหรับคำตอบของผู้เรียน ควรจะใช้คำถาม

เหล่านี้แทน เช่น ทำไมคุณคิดอย่างนั้น หรือ คุณสามารถจะอธิบายในรายละเอียดได้หรือไม่ หรือ ใครมีความเห็นที่แตกต่างไปจากนี้บ้าง คำถามเหล่านี้จะเป็นที่ยอมรับมากกว่าและจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

1.2 ฟังอย่างระมัดระวัง ควรมีการสื่อให้เห็นว่ามีการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างซื่อสัตย์ในขณะที่ผู้เรียนแสดงการยอมรับความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่แสดงความคิดเห็นอยู่

1.3 อย่าทำให้ผู้เรียนเกิดความอับอายโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่หน้าชั้นเรียน ควรจะหลีกเลี่ยงการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนในทางที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความอับอาย เรียกร้องความสนใจ หรือทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่สนใจ หลีกเลี่ยงการเยาะเย้ย ถากถาง ผู้เรียนส่วนมากจะไม่มีอารมณ์ขันเกี่ยวกับเรื่องอย่างนี้ อย่าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานของผู้เรียนมาพูดเป็นการส่วนตัวหลังเลิกเรียน

1.4 เมื่อผู้สอนจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นในทางลบ พยายามอย่าพูดเฉพาะเจาะจงถึงผู้เรียนคนใดคนหนึ่ง ถ้าต้องการจะทำเช่นนั้นควรเรียกผู้เรียนมาพูดเป็นการส่วนตัวหลังเลิกเรียน

1.5 ปฏิบัติต่อผู้เรียนเสมือนเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง

1.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและถามคำถามในห้องเรียน

2. ผู้สอนต้องแน่ใจว่าได้สนใจผู้เรียนทุกคน ได้แก่

2.1 อย่าละเลยผู้เรียนที่เงียบขรึมหรือไม่แสดงพฤติกรรมออกมามากนัก

2.2 ผู้สอนควรตระหนักและระมัดระวังเกี่ยวกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ บุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มผู้เรียนที่อาจจะมีพฤติกรรมในทางลบ ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องมาจากการแต่งกาย เพศ ลักษณะ ท่าทางหรืออายุ

2.3 ถ้าผู้สอนเชื่อว่าสามารถที่จะควบคุมความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้แล้ว ผู้สอนก็ควรระวังเกี่ยวกับลักษณะทางเชื้อชาติ หรือลักษณะส่วนบุคคลและนิสัยของผู้เรียนซึ่งจะทำให้ผู้สอนแสดงปฏิกิริยาออกมาในทางที่ผู้เรียนรู้สึกไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงออกมาอย่างไม่รู้ตัวโดยการที่ไม่เรียกผู้เรียนเหล่านั้นตอบคำถามหรือมีส่วนร่วมในการอภิปราย หรือไม่ประสานสายตากับผู้เรียนเหล่านั้น

3. ผู้สอนควรมีการกระตุ้นผู้เรียนโดยใช้ลักษณะท่าทางเพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดี มั่นคงและมีความเชื่อมั่น ได้แก่

3.1 ประสานสายตากับผู้เรียนเสมอ

3.2 เคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้องมีการบรรยายอย่างเป็นธรรมชาติและมีชีวิตชีวา

- 3.3 ควบคุมลักษณะท่าทางซึ่งจะแสดงออกให้เห็นถึงความไม่มั่นใจในตนเองได้
- 3.4 ยิ้มและหัวเราะในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกด้วย
- 3.5 คุณภาพของเสียงเป็นเรื่องสำคัญ เสียงจะต้องมีพลังชัดเจน และมีเสียงขึ้น ๆ ลง ๆ

ลง ๆ

4. ผู้สอนต้องพยายามรู้จักผู้เรียนทุกคน ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักตัวผู้สอน

4.1 จำชื่อผู้เรียนอย่างรวดเร็ว ในชั้นเรียนขนาดใหญ่ขอให้ผู้เรียนหนึ่งที่เดิม
ทุกครั้งในช่วงสองถึงสามอาทิตย์แรก ใช้แผ่นผั่งที่นึ่งถ่ายรูปผู้เรียนและให้ผู้เรียนเขียนชื่อได้ภาพ

4.2 เรียนรู้เกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคนและยอมรับข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มเติม เช่น เกิด
ที่ไหน สนใจที่จะทำอะไรบ้าง

4.3 เต็มใจที่จะบอกข้อมูลส่วนตัวของผู้สอนแก่ผู้เรียน ในชั้นเรียนผู้สอนอาจจะพูด
เกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวแต่ต้องใช้วิจารณญาณว่าจะพูดมากน้อยแค่ไหน

4.4 พยายามค้นหาสถานการณ์ส่วนบุคคลหรือสิ่งที่ขัดขวางความก้าวหน้าของ
การเรียนรู้ซึ่งจะรบกวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการเข้าชั้นเรียน เช่น ตารางงานที่ผิดปกติ
ตารางการเป็นพี่เลี้ยงเด็ก และตารางรถที่สามารถจะทำให้ผู้เรียนมาเข้าชั้นเรียนไม่ทัน

5. ผู้สอนต้องเตรียมการเสริมแรงทางบวกโดยเฉพาะ ได้แก่

5.1 ให้เวลาในการแสดงความชื่นชมผู้เรียนที่สามารถทำงานได้ดีแต่ต้องระวัง
ไม่ให้มากเกินไปจนขาดความจริงใจ

5.2 พูดกับผู้เรียนเมื่อมีการขาดส่งงาน การขาดเรียนสม่ำเสมอ และการมาสาย

6. ผู้สอนต้องจัดระบบชั้นเรียนให้เหมาะสมเสมอโดยคำนึงถึงเวลาเรียนของผู้เรียน
ได้แก่

6.1 อย่ามาสาย การมาสายจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการมาตรงเวลาไม่ใช่สิ่งสำคัญ
สำหรับผู้สอน

6.2 อยู่ในชั้นเรียนตลอดเวลาสอน ในบางครั้งผู้สอนอาจจะออกจากชั้นเร็วกว่า
ปกติแต่อย่าทำจนเป็นนิสัย ผู้เรียนอาจจะสรุปได้ว่าผู้สอนไม่เตรียมตัว ไม่สนใจในวิชาที่สอน
หรือไม่คิดว่าเวลาเรียนมีความสำคัญ

6.3 สังเกตพฤติกรรมที่ขาดความสนใจ เช่น การขยับตัวเนื่องมาจาก
ความเบื่อหน่าย หรือโอ้อยู่เสมอ การมองผู้เรียนคนอื่นหรือมองหนังสือก่อนหมดเวลารวมทั้ง
สังเกตลักษณะท่าทาง ทักษะคิดต่อการเรียนและการขาดการประสานสายตา

นางสาว ร.ร.

6.4 เริ่มเรียนให้ตรงเวลาถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมาไม่ครบ ถ้าไม่ทำเช่นนี้จะทำให้ผู้ที่มาตรงเวลามีความรู้สึกไม่ดี

7. ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศทางกายภาพในห้องเรียนให้เหมาะสม

7.1 ตรวจสอบอุณหภูมิในห้องเรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยอาจจะสังเกตจากปฏิกิริยาของผู้เรียน เช่น ม้วนแขนเสื้อตลอดเวลา

7.2 พยายามจัดโต๊ะให้อยู่ในลักษณะที่สบาย ๆ

7.3 แน่ใจว่าแสงอาทิตย์ที่ส่องผ่านม่านหน้าต่างไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการมองเห็นหรือสมุดบันทึก

นอกจากนี้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่อาจารย์มีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน อาจารย์ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักศึกษา เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าอาจารย์ที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษามักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงออกต่อนักศึกษาด้วย (กนกรัตน์ นาคหยุดย. 2540 : 17)

และในส่วนของการเลือกสื่อการเรียนการสอนควรจัดให้เหมาะสมแก่ระดับความรู้และวัยของนิสิต มีเนื้อเรื่องถูกต้องตามหลักสูตรและตรงตามความจริง เหมาะกับบทเรียนที่สอนอยู่มีคุณค่าทางเทคนิคดี คำนึงถึงเงินและเวลาที่เสียไป ช่วยให้การสอนของอาจารย์น่าสนใจยิ่งขึ้น ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงอุปกรณ์นั้นพอดีกับเวลาที่กำหนด ส่งเสริมให้นิสิตกระทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และหาง่ายทำง่าย ใช้สะดวก (สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. 2545 : 85) ส่วนการใช้สื่อศิริกาญจน์ จันทร์เรือง (2543 : 19 - 22) มีการเสนอแนะไว้ดังนี้

1. การเตรียมอุปกรณ์

1.1 ทำให้ง่าย ๆ และชัดเจน ควรจะนำเสนอหนึ่งแนวความคิดต่อหนึ่งสไลด์หรือแผ่นใส

1.2 อุปกรณ์การสอนจะต้องใหญ่เพียงพอที่จะมองเห็นได้จากหลังห้องเรียน

1.3 โดยทั่วไป แผ่นใส 1 แผ่นเขียนได้ 7 บรรทัด แต่ละบรรทัดเขียนได้ 7 คำ

1.4 แผ่นสไลด์ที่เตรียมไว้ใช้ควรจะเว้นที่ว่างรอบ ๆ ขอบไว้

1.5 อย่าให้ข้อมูลมากเกินไป

1.6 ใช้สีแดงหรือสีส้มในกรณีที่สำคัญ ๆ หรือตรงที่เน้น

1.7 อย่าใช้สีมืดเป็นฉากหลังเช่น สีดำ น้ำเงิน หรือเขียวเข้ม

1.8 สีเหลืองเป็นสีที่เห็นง่ายพอ ๆ กับสีชมพู สีฟ้าอ่อน และสีเขียวอ่อน

- 1.9 ใช้แผนภูมิและกราฟมากกว่าใช้ตารางในการนำเสนอข้อมูลและรูปภาพ
2. การใช้สื่อ
 - 2.1 เลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับห้องเรียนและเอกสารที่จะสอน
 - 2.2 ทราบวิธีการทำงานของอุปกรณ์วิธีการปิดและเปิด การปรับโฟกัสและทดลองไฟรวมทั้งรู้ว่าหลอดไฟสำรองอยู่ที่ไหน
 - 2.3 ฝึกหัดการใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
 - 2.4 อย่าขอโทษสำหรับสิ่งที่กำลังบรรยายอยู่ถ้าผู้สอนรู้สึกไม่สะดวกสบาย สำหรับคุณภาพของเครื่องมือควรทดลองอีกครั้งหนึ่ง เป็นการไม่สุภาพสำหรับผู้ฟังถ้าใช้สื่อที่ไม่ค่อยดี
 - 2.5 มองและพูดกับผู้เรียน ไม่ใช่พูดกับเครื่องมือ กระดานดำ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะหรือสไลด์
 - 2.6 แสดงจุดสำคัญ ๆ บนจอภาพเพื่อชี้ให้ผู้ชม เลือกจุดใดจุดหนึ่งและโฟกัสที่จุดนั้น พยายามเคลื่อนไหวให้น้อยที่สุด
 - 2.7 อย่าอ่านข้อมูลบนจอภาพเพราะผู้เรียนสามารถที่จะอ่านได้ ยกเว้นคำจำกัดความหรือคำที่ยกออกมาจากหนังสือ
 - 2.8 อย่ายืนบังหน้าจอภาพ หรือแผนภูมิ
 - 2.9 ควรจะมีรายละเอียดบางอย่างอยู่ในกระดาษที่แจกให้ผู้เรียน เพื่อผู้เรียนไม่ต้องใช้เวลาทั้งหมดลอกข้อมูลบนจอภาพ
3. คำแนะนำในการใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ
 - 3.1 เวลาเปลี่ยนแผ่นใส ค่อย ๆ เปลี่ยนบางส่วนของแผ่นใสที่บรรยายไปแล้วระหว่างการบรรยาย
 - 3.2 เบนความสนใจมาที่ผู้สอนโดยปิดเครื่องหลังจากการอภิปราย
 - 3.3 แบ่งแผ่นใสเป็นส่วน ๆ ด้วยกระดาษแข็งและค่อย ๆ เปิดข้อมูลที่ละส่วน
 - 3.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับข้อมูลที่ปิดไว้ โฉนดการซ่อนแผ่นใสแต่ละแผ่นไว้เพื่อเพิ่มข้อมูลที่ละเอียดที่ละน้อย แต่ต้องระวังข้อมูลที่ผู้เรียนจดบันทึกไว้ด้วย
 - 3.5 ใส่ฉลากและตัวย่อข้าง ๆ ขอบแผ่นใสเพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถจำข้อความสำคัญสำหรับการอภิปรายได้
4. คำแนะนำในการใช้เครื่องฉายสไลด์ขนาด 35 มิลลิเมตร
 - 4.1 วางแผนเรื่องที่จะพูดเกี่ยวกับสไลด์ โดยไม่ต้องใช้วิธีจำ
 - 4.2 ใช้เครื่องมือควบคุมเครื่องฉายสไลด์อยู่หน้าชั้นเรียนผู้สอนต้องเผชิญหน้ากับผู้เรียนและพยายามสังเกตความสนใจของผู้เรียน

- 4.3 จำกัดเวลาอภิปรายของแต่ละสไลด์ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่ยากมากนัก
- 4.4 ถ้าเป็นไปได้ควรมีแสงสว่างให้เพียงพอกับการจดบันทึก
- 4.5 ควรมีสไลด์ที่แนะนำแต่ละส่วนและหัวข้อใหม่ ๆ ควรใช้สไลด์ว่าง ๆ คั่นแต่ละส่วนไว้
- 4.6 เมื่อเสร็จสิ้นการใช้สไลด์ให้ปิดเครื่องทันที
5. คำแนะนำในการใช้วิดีโอและภาพยนตร์
 - 5.1 ควรจะดูวิดีโอหรือฟิล์มทั้งหมดก่อน
 - 5.2 ควรจะใช้เพียงบางส่วนของวิดีโอ หรือภาพยนตร์สอนเท่านั้นเพื่อที่ผู้สอนจะได้มีเวลาสำหรับอภิปราย
 - 5.3 สนับสนุนให้มีกิจกรรมหลังการดูวิดีโอหรือภาพยนตร์ เช่น อภิปรายการแสดงบทบาทสมมติหรือโต้แย้ง
 - 5.4 ถ้าเป็นไปได้ควรมีแสงที่เพียงพอสำหรับผู้เรียนจดบันทึก
 - 5.5 อาจจะปิดม่านหรือที่บังแสงเพื่อช่วยให้ภาพชัดเจน
 - 5.6 บอกผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ของภาพยนตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตในมหาวิทยาลัยนับเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาของแต่ละสถาบันในอันที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีระเบียบ และมีมนุษยสัมพันธ์ แนวทางที่ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตมาจากหลายทางเช่น ความสัมพันธ์ทางวิชาการ ความสัมพันธ์ทางด้านกิจกรรมและความสัมพันธ์ทางสวัสดิการและการปกครอง นิสิตนักศึกษาส่วนมากจะอยู่ในวัยหนุ่มสาวมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้ใหญ่ และบรรลุนิติภาวะแทบทั้งสิ้น สำหรับแนวทางในด้านการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย ตรงวาทหลักสูตรเพื่อให้อาจารย์กับนิสิต ได้มีโอกาสพบกันอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ อาจารย์ควรจะเป็นผู้นำในการสร้างสัมพันธ์อันดี ถ้าอาจารย์ปฏิบัติตนในการเป็นพ่อพิมพ์ แม่พิมพ์ ให้ความอบอุ่นแก่นิสิตในทางที่ถูกที่ควร เช่น การให้ปิยะวาจา หรือถ้อยคำอันไพเราะ ประกอบด้วยเหตุผล และสิ่งที่เป็นคุณธรรมแก่นิสิต (รุ่ง พูลสวัสดิ์. 2530 : 155)

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต และระหว่างนิสิตด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นิสิตได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มากจะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศในชั้นเรียนด้วย (กนกรัตน์ นาคหยุดย. 2540 : 17)

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากในกระบวนการศึกษา และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาของ โคแกน (อำพัน อ่องเอี่ยม. 2541 : 25 ; อ้างอิงจาก Cogan. 1975 : 135 – 139)

สรุปได้ว่าความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตจะทำให้ผลการเรียนของนิสิตเพิ่มขึ้น และยังความสัมพันธ์ดังกล่าวมีมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้นิสิตสามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการเรียนให้สูงตามขึ้นไปด้วย เพราะลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตมีอิทธิพลต่อความสนใจของนิสิตในวิชาที่เรียน ทำให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่ออาจารย์ผู้สอน ถ้าหากนิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะส่งผลให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งจะมีผลให้นิสิตมีผลการเรียนดีขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอนพบว่ามีดังต่อไปนี้

ประภาศรี สุฉันทบุตร (2522 : 67) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมในห้องเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ตั้งคำถามอาจารย์ นักศึกษาไม่เคยถามปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์

วิไล ดังทัดสวัสดิ์ (2536:83) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษาพยาบาล สรุปได้ดังนี้ อาจารย์มีความเห็นว่าอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอนมีไม่เพียงพอและขาดไม่สะดวกในการใช้งาน ควรจัดให้มีการซ่อมแซม และจัดหาให้พอเพียงในการใช้งาน และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาให้ถูกต้อง (ร้อยละ 18.2) จำนวนอาจารย์ที่มีอยู่น้อยไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษาซึ่งมีหลายหลักสูตร นอกจากนี้อาจารย์ยังต้องปฏิบัติภารกิจในหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ภารกิจที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น งานด้านธุรการ จึงควรให้ลดภารกิจดังกล่าวให้น้อยลงและเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้มากขึ้น (ร้อยละ 13.6) การประสานงานระหว่างภาควิชาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนยังไม่ดีพอทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติไม่ต่อเนื่องและไม่ครบถ้วน จึงเห็นควรให้มีการร่วมมือกันระหว่างภาควิชาการต่างๆ ตั้งแต่เริ่มวางแผนจัดหัวข้อวิชาและกิจกรรมที่จะสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 9.1) นอกจากนี้อาจารย์ยังให้ความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ดูแลนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับหอผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งอาจารย์ผู้ตรวจการณ์ต้องดูแลทุกตึก ทำให้ไม่สามารถให้คำแนะนำด้านวิชาการได้ (ร้อยละ 9.1) ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษานั้นอาจารย์มีความเห็นว่า นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุดน้อย มีความสามารถน้อยในการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ด้านทฤษฎี

และด้านปฏิบัติ (ร้อยละ 9.1)

ส่วนนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์พยาบาลว่าวิทยาลัยมีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 19) ส่วนเอกสารและตำราในห้องสมุดมีน้อย เวลาที่ให้บริการของห้องสมุดก็น้อยเช่นเดียวกัน ควรเพิ่มเวลาบริการหลังเลิกเรียน รวมทั้งกำชับผู้ดูแลในการให้บริการให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 10.3) ในด้านการเรียนการสอน ด้านทฤษฎีนั้นนักศึกษามีความเห็นว่ามีเนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน ควรเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น เช่น เรียนในช่วงปิดเทอม หรือปิดเทอมให้น้อยลง ลดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นลง (ร้อยละ 10.3) และควรจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามตารางเรียนให้มากที่สุด ไม่ควรงดสอนบ่อยและใช้เวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาเรียนหรือสอบ (ร้อยละ 6.9) เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์นั้นนักศึกษามีความเห็นว่าย่อาจารย์บางท่านสอนไม่ค่อยเข้าใจ รวมทั้งแพทย์และนิสิต ฝึกสอนโดยใช้ศัพท์ที่ยากและลึกเกินไปและไม่อธิบาย รวมทั้งขาดเทคนิคในการสอนและจูงใจนอกจากนี้อาจารย์ควรเตรียมตัวให้พร้อมในการสอนตลอดจนควรมีเอกสารประกอบการสอนให้มากขึ้น (ร้อยละ 4.3) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทิ้งช่วงห่างกันเกินไป และการเรียนทฤษฎีในห้องเรียนหลังการฝึกปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาเพลียและหลับในชั้นเรียนมาก (ร้อยละ 3.4) เกี่ยวกับการประเมินผลนั้นนักศึกษาต้องการให้มีการเฉลย และอธิบายข้อสอบหลังการสอบ และยังมีความเห็นอีกว่าวิธีการประเมินผลยังไม่ค่อยถูกต้องโดยเฉพาะภาคปฏิบัติควรกำหนดวิธีให้ถูกต้องและเข้มงวดในการปฏิบัติ (ร้อยละ 2.6)

ประสงค์ วงศาโรจน์ (2541 : 97) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ควรจะจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน

อำพัน อ่องเอี่ยม (2541 : 141) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับสูง มีความพร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ห้องสตูดิโอ ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์และการนำเทคโนโลยีมาเสริมในการสอน ระหว่างวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยมีการใช้เทคโนโลยี เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับต่างประเทศ ด้วยระบบอินเตอร์เน็ต นักศึกษาและอาจารย์สามารถค้นคว้าและหาข้อมูลจากทั่วโลกและมีการส่งเสริมงานวิจัยแล้วนำผลงานมาสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ และตอบสนองต่อสังคม

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ลักษณะกลุ่มเพื่อน (Peer Group) ซึ่งเป็นลักษณะของวัยรุ่นทั่วไปที่มีความต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มอย่างมีความสุข เพราะกลุ่มเพื่อนให้ความมั่นใจและยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขา ทำให้มีความสบายใจ มีความสุข และกลุ่มเพื่อนนี้ยังมีอิทธิพลทำให้นิสิตนักศึกษามีความเชื่อ และมีพฤติกรรมไปตามลักษณะกลุ่มที่เขายึดอยู่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีดังนี้ (วินุ ทองพวง. 2542 ; อ้างอิงจาก วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 45 – 46)

1. ในกลุ่มที่จะประสานชีวิตจากสังคมในบ้านไปสู่สังคมมหาวิทยาลัยทำให้นิสิตนักศึกษาารู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จในด้านใดด้านหนึ่ง
 2. เป็นกลุ่มที่จะสนับสนุน และเป็นเครื่องมือให้บรรลุเป้าหมายของพุทธิปัญญาของการศึกษาในมหาวิทยาลัย
 3. เป็นกลุ่มที่สนับสนุนสนองอารมณ์ จิตใจ และความต้องการของนิสิตซึ่งอาจจะไม่ตรงกับของอาจารย์ ห้องเรียน และมหาวิทยาลัย
 4. เป็นกลุ่มที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้ และเข้าใจชีวิตการอยู่ร่วมกัน การสมาคม และการทำงานกับคนที่มีความแตกต่างกันได้ดี
 5. กลุ่มเพื่อนอาจช่วยยุงให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้เกิดความคิดหรือประสบการณ์ใหม่ ให้กำลังใจในการเปลี่ยนแปลงของนิสิตหรือในทางกลับกันกลุ่มเพื่อนก็อาจจะช่วยกันบำรุงรักษาสภาพที่คงเดิมไว้ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงอะไรก็ได้
 6. นักศึกษาที่เรียนไม่ค่อยดีหรือมีความผิดหวัง กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เขาเลือกทางออกทางอื่นหรือช่วยให้เขามีภาพพจน์ในทางบวก โดยที่จะสนับสนุนให้ความสนใจต่อสิ่งอื่นที่มีใช้การศึกษา
 7. องค์การบริหารนิสิตนักศึกษา มักจะมีหน้าที่เป็นพรรคพวกของนิสิตแต่ละคน
- กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัดทั้งนี้เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะเป็นการรวมตัวหรือจับกลุ่มของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย (จินตนา ยูนิพันธ์. 2527 : 61) หากจะพิจารณาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของ

นักศึกษาจะดูได้จากการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การไม่แตกแยกภายในกลุ่ม ความก้าวร้าว ความคับข้องใจ สภาพความขัดแย้งซึ่งเป็นสภาพไม่พึงปรารถนา (ชูชาติ ไชยเขตต์. 2538 : 14)

ลักษณะการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษานั้น มีความแตกต่างจากระดับอื่น ๆ อยู่มาก กล่าวคือ นักศึกษาจะไม่ได้เรียนเต็มวันทุกวัน อาจมีบางวันบางชั่วโมงที่ไม่ได้เรียน จึงทำให้นักศึกษามีเวลาว่างที่ไม่ได้เข้าห้องเรียนมากขึ้น นักศึกษาจะมีความเป็นอิสระในการใช้เวลาว่างไปในทางที่ตนพอใจ ซึ่งบางคนอาจจะทบทวนบทเรียน อาจไปทำธุรกิจส่วนตัวนอกบริเวณมหาวิทยาลัย หรือเล่นกีฬา ซึ่งการใช้เวลาว่างนี้อาจจะใช้ทำกิจกรรมส่วนตัวคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ การใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือแสดงออกในความต้องการของนักศึกษานั้น กลุ่มเพื่อมีอิทธิพลที่จะนำไปในทางที่ดีหรือในทางเลวก็ได้ (วินุ ทองพวง. 2542 : 36)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านสังคม กลุ่มเพื่อนพบว่ามีดังต่อไปนี้

สมบัติ วัจนสาริกากุล (2524 : 117) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อน พบว่า นิสิตนักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา กิจกรรมนอกหลักสูตรในหลายมหาวิทยาลัยไม่มีความละเอียดเพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาความสามารถ หรือทักษะของนิสิตนักศึกษา การใช้เวลาว่างของนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัยจึงไม่รับประโยชน์อย่างเต็มที่

บุบผา การ์เวท (2527 : 66 – 69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนในด้านการเลือกคบเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน และด้านการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็น และลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกันและยังเห็นว่านักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง การคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นใจตนเองสูง มหาวิทยาลัยจึงควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น กิจกรรมดนตรี ละคร ศิลปะ และกีฬา อันเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและจำเป็นต่อการศึกษาอย่างเพียงพอ นักศึกษาควรใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุดค้นคว้าวิชาการเพิ่มเติม รวมกลุ่มกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีละคร ศิลปะ และกีฬา นักศึกษามีความวิตกกังวลเรื่องการเรียนมาก แต่ไม่รู้สึกรู้สึกในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน ในทำนองเดียวกัน จันทนา บุพพรณ (2537 : 66) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม

วิทยาลัยถือการณ์ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษามีความรักสามัคคีช่วยเหลือกันดี แต่ควรมีการจัดกิจกรรมในการร่วมมือร่วมใจกันทำงานในกลุ่มเพื่อนให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี นักศึกษารุ่นน้องต้องการให้นักศึกษารุ่นพี่ให้คำปรึกษาแนะนำในฐานะที่มีประสบการณ์มากกว่า วิทยาลัยมีโครงการเสริมสร้างความรักความผูกพันภายในวิทยาลัย เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและควรจัดให้นักศึกษาเข้าอยู่หอพักในปีแรกๆ

สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนิสิต

ทองเรียน อมรัชกุล (2525:1-3) ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันคำว่า กิจการนิสิต (Student Personnel Work) และงานบริการนิสิต (Student Personnel Services) มีความหมายอย่างเดียวกันและใช้แทนกันได้ ดังนี้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:6) กล่าวถึงความหมายงานบริการนิสิตว่า งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา หรือมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Student Personnel Work นั้นมีชื่อเรียก แตกต่างกันไปตามสถาบัน เช่น กิจการนิสิต กิจการนักศึกษา (Student Affairs) หรือ การบริการนิสิตนักศึกษา (Student Services) เป็นงานที่สถาบันอุดมศึกษามอบหมายให้รองอธิการบดี หรือรองอธิการ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา หรือผู้ช่วยอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ อำนาจความสะดวก จัดการ ควบคุม ประสานงาน ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา มีพัฒนาการและใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (2530 : 93) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานกิจการนิสิตว่า หมายถึง การให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยสามารถจะเอื้ออำนาจให้นิสิต เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องหาแนวทางพัฒนานิสิต ให้มีโอกาสดำเนินชีวิตในกิจการทั้งหลายเกี่ยวกับนิสิต นักศึกษาอย่างมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน เช่นการส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ การได้รับสวัสดิการต่างๆ การให้คำปรึกษาและแนะแนว ตลอดจนบริการด้านอื่น ๆ

บริการด้านกิจการนิสิตนักศึกษา หมายถึง บริการต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและร่างกายอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ต่อไป (ชนิดา วิวุฒิกเกียรติ และอำภา เหล่าเอกภักดี. 2530:9)

สรุปความหมายของงานบริการนิสิต คือบริการต่างๆที่มหาวิทยาลัย จัดการ ควบคุม ประสานงานในด้านต่างๆให้แก่ นิสิต เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวก เอื้ออำนวยและส่งเสริมให้นิสิตมี ความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน มีพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม สามารถดำรงชีวิต ขณะ que ศึกษาเล่าเรียน ใน มหาวิทยาลัย อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของงานบริการนิสิต มูลเลอร์ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539 : 7; อ้างอิงจาก Mueller. 1961) ได้อธิบายไว้ว่าวัตถุประสงค์ของกิจการศึกษานั้น เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 ประการ คือ

1. ดำรงรักษาถ่ายทอดและพัฒนาวัฒนธรรม ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรม คือ องค์ความรู้และความดีงามของสังคม รวมทั้งผลการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การวิจัย จินตนาการ การสร้างสรรค์ และประสบการณ์ของมนุษย์ การถ่ายทอดความรู้และการสอนเป็น หน้าที่โดยตรงของอาจารย์ แต่ฝ่ายกิจการนักศึกษา ก็มีหน้าที่อันสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษามี ความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนโดยจัดบริการต่างๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและส่งเสริมให้นักศึกษา มีความเป็นอยู่อย่างมีความสุขขณะที่นักศึกษาอยู่นอกชั้นเรียน หน้าที่อันสำคัญอีกประการหนึ่ง ของฝ่ายกิจการนักศึกษาคือ การช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ให้นักศึกษา โดยการจัดกิจกรรมและการฝึกอบรม ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษาการจัดสภาพ แวดล้อมและบรรยากาศของสถาบันให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

2. พัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสาระที่สำคัญที่สุด หรืออาจ เรียกว่าเป็นหัวใจของงานกิจการนักศึกษา คือ การเข้าใจและยอมรับว่าบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มีองค์ประกอบหลายประการ ทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายในของบุคคลซึ่งร่วมกัน แสดงออกเป็นบุคลิกภาพของบุคคล หน้าที่ประการที่สองของฝ่ายกิจการนักศึกษา คือ การช่วย พัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาในด้านต่างๆ ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

3. การฝึกนักศึกษาให้เป็นพลเมืองที่ดีสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีส่วนรับผิดชอบใน การฝึกอบรม ให้นักศึกษาเข้าใจวัฒนธรรมในสังคมของตน และมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาโดยทั่วไป ฝ่ายกิจการนักศึกษา จึงมีหน้าที่ฝึกอบรมนักศึกษา ทั้งในด้านเจตคติและทักษะที่สำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดี ให้เหมาะสมกับวัยวุฒิ สติปัญญา และสถานภาพทางสังคมของนักศึกษา

4. การฝึกผู้นำ สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงสุดมีหน้าที่ อันสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การฝึกผู้นำพลเมือง หน้าที่ประการที่ 4 ของฝ่ายกิจการนักศึกษา คือ การเสาะแสวงหา ผู้นำและจงใจให้เกิดความรับผิดชอบในภาวะผู้นำ ตลอดจนช่วยพัฒนา

และส่งเสริมให้นักศึกษาเป็น ผู้นำที่ดียิ่งขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ

สรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของงานกิจการนักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน โดยมหาวิทยาลัยจัดบริการที่สำคัญต่างๆ เช่น บริการอาหาร บริการอนามัย บริการแนะแนว ทุนการศึกษา และบริการจัดหางาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อช่วยลดหรือขจัดปัญหาต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อช่วยแก้ปัญหาส่งเสริมให้นักศึกษามีความเป็นอยู่อย่างมีความสุขและพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ตลอดจนเป็นการฝึกนักศึกษาให้มีลักษณะผู้นำและพลเมืองที่ดีของประเทศ

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันเป็นระยะเริ่มต้นของการพัฒนางานบริการนิสิต เช่นเดียวกับประเทศที่กำลังพัฒนาอีกหลายประเทศ การกำหนดขอบข่ายการดำเนินงานบริการนิสิตของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่นสังกัดของสถาบันขนาดและวัตถุประสงค์ของสถาบัน เป็นต้น ขอบข่ายการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของสถาบันขนาดใหญ่อันได้แก่ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทยควรมีดังต่อไปนี้ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539:17)

1. การสรรหา การคัดเลือกและการรับสมัครนักศึกษา (Admissions)
2. การจัดปฐมนิเทศให้นักศึกษาใหม่ (Orientation)
3. ระเบียบนักศึกษา (Student Records)
4. บริการหอพักและอาหาร (Housing and Food Services)
5. บริการอนามัย (Health Services)
6. กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities)
7. บริการสอนซ่อมเสริม (Remedial Services)
8. ทุนการศึกษา (Financial Aids)
9. บริการแนะแนว (Guidance Services)
10. บริการจัดหางาน (Placement Services)
11. วินัยนักศึกษา (Student Discipline)
12. โปรแกรมเพื่อช่วยพัฒนานักศึกษา (Programs of Student Development)
13. การวิจัย และการประเมินกิจการนักศึกษา (Research and Evaluation in Student Affairs)
14. ศิษย์เก่าสัมพันธ์ (Alumni Relations)
15. บริการนักศึกษาต่างชาติ (Services for Foreign Students)

16. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในด้านอื่นๆ เช่น การศึกษาวิชา รักษาดินแดน สหกรณ์ร้านค้า ธนาคาร ไปรษณีย์ เป็นต้น

17. การจัดกิจกรรมหรือการดำเนินการด้านอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ ฝ่ายกิจการนักศึกษา

ทองเรียน อมรัชกุล (2525:3-4) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานกิจการนิสิตว่า แบ่งออกเป็นงานด้านการรับนิสิต ระเบียบ การลงทะเบียน การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การจัดปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา การวางตัวบุคคล การให้บริการพิเศษแก่นิสิตเป็น เฉพาะกรณี งานเกี่ยวกับอาหาร พยาบาล กิจการอาสารักษาดินแดน หอพัก องค์การนิสิต การปกครอง การพิจารณาเกี่ยวกับตุลาการนิสิต การแปลความหมายและการบังคับให้นิสิต ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ การประสานงานในด้านโปรแกรมทางวัฒนธรรมและสหวิทยาการของ นิสิต กิจการนิสิตตามที่กล่าวมา ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้ภาระหน้าที่หลัก (Major Functions) ของมหาวิทยาลัยดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลดีเท่านั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่ากิจกรรมเหล่านี้เป็นงานเสริมงานหลักของมหาวิทยาลัย เป็นงานที่ทำ หน้าที่เป็นตัวกลาง (Mean) ผ่านเข้าสู่เป้าประสงค์ (Goal) คือหาใช่เป็นงานที่ยึดถือเป็นหลักชัย ของมหาวิทยาลัยแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า เป็นงานไม่สำคัญ ไม่จำเป็นต้องจัดก็ได้และเมื่อจัด กิจการนิสิตขึ้นมาแล้วก็หาได้ถือว่าเป็นธุรกิจที่มีความเป็นอิสระทางการศึกษาไม่ผูกพันกับกิจการ ในมหาวิทยาลัย แต่ประการใดไม่

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ขอบข่ายการดำเนินงานกิจการศึกษานั้นกว้างขวางครอบคลุมถึงงานต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่นักศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ใน มหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสำคัญต่อความคงอยู่และความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษา และเกี่ยว ข้องกับชีวิตนักศึกษา ทั้งในด้านการเรียน และความเป็นอยู่ ตลอดจนความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของนักศึกษา

โคลธรี (สำเนา ขจรศิลป์.2539:13; อ้างอิงจาก Clothier. 1931) มีความเห็นว่า ขอบข่ายการดำเนินการของฝ่ายกิจการศึกษานั้น อาจมีความแตกต่างกันบ้าง มีมากบ้าง น้อยบ้าง ขึ้นอยู่กับสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งโดยทั่วไปมักมีดังต่อไปนี้

1. การรับสมัครและการคัดเลือกนักศึกษา
2. การให้ความร่วมมือกับฝ่ายวิชาการ เพื่อคัดเลือกอาจารย์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้อาจารย์ที่ สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้
3. การจัดปฐมนิเทศให้นักศึกษาใหม่
4. บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

5. บริการให้คำปรึกษา ปัญหาด้านส่วนตัวและสังคม
6. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา
7. บริการหอพักและอาหาร
8. การจัดทุนการศึกษา
9. การนิเทศนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา
10. บริการอนามัย
11. บริการทางด้านสุขภาพจิต
12. การจัดระเบียบนักศึกษา
13. การทำการวิจัยนักศึกษาและงานกิจการนักศึกษา
14. บริการจัดหางาน

การบริการด้านสุขภาพอนามัย

การบริการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาของนิสิต การที่นิสิตปราศจากโรคภัยมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรงก็ย่อมประกันความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนได้ ในการนี้มหาวิทยาลัยย่อมต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้แก่นิสิต ตลอดจนส่งเสริมลักษณะนิสัยของนิสิตแต่ละคนควบคู่กันไปด้วย ในทางทฤษฎีโดยเฉพาะทางวิชาการแนะแนว ความล้มเหลวของนิสิตส่วนใหญ่มาจากสภาพแวดล้อมทั้งนี้มักจะถือว่า นิสิตแต่ละคนโดยธรรมชาติแล้วมีความสามารถและมีคุณค่าสูงส่งยิ่งนัก ดังนั้นบริการสุขภาพอนามัยที่ดีย่อมนำมาซึ่งความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งจะพัฒนาตนให้เจริญสูงสุดเท่าที่จะทำได้ (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525 : 57) วิธีดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรทำโครงการอนามัยให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนิสิตในระดับต่างๆ มหาวิทยาลัยควรมีโครงการสุขภาพที่เตรียมไว้อย่างดี ประกอบด้วยงานต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องประสานกัน มีลำดับขั้นก่อนหลังอย่างเหมาะสม โครงการดังกล่าวหมายถึง การให้การศึกษาเรื่องเพศ และความรู้เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ตลอดจนเรื่องอื่นๆ ที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพที่เกิดขึ้นใหม่ๆ ในสังคม เช่น ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาการติดยาเสพติดเป็นต้น โครงการควรเป็นโครงการระยะยาวมีขอบข่ายครอบคลุมทุกเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพของนิสิตอย่างเหมาะสม

การบริการอาหารและน้ำดื่ม

การบริการอาหารแก่นิสิตต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นสำคัญ มีการจัดระบบการ

ทั้งขยะ เศษอาหาร และน้ำล้างภาชนะ นอกจากนั้นสถานที่ประกอบอาหาร ที่จำหน่ายอาหาร ควรจัดให้มีความสะดวก สบายและป้องกันไม่ให้เกิดกลิ่นจากการประกอบอาหารไปรบกวนผู้อื่น การประกอบอาหารควรยึดหลัก การสุขาภิบาลอาหาร เพื่อให้อาหารมีความสะอาด ปราศจาก เชื้อโรค และสารพิษ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายอาหาร ควรได้รับการตรวจโรคติดต่อ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจได้รับประทานอาหารที่สะอาดเป็นผลดีต่อสุขภาพ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539 : 173)

หลักการจัดบริการอาหาร มหาวิทยาลัยควรยึดหลัก ดังต่อไปนี้ (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. 2538 : 417 – 418)

1. จัดให้นิสิตได้รับอาหารที่ถูกส่วน และมีคุณค่าครบตามหลักโภชนาการ
2. จัดให้นิสิตได้รับประทานอาหารด้วยความประหยัด ไม่มุ่งหากำไร
3. มุ่งให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยควรดูแลและควบคุมงานบริการด้านอาหารอย่างใกล้ชิด เช่น ต้องคอย ดูแลสอดส่องให้อาหารมีทั้งคุณภาพและปริมาณ และดูแลในเรื่องอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ของโรงอาหาร เช่น จาน แก้วน้ำ ต้องได้รับการรักษาและทำความสะอาดอย่างถูกต้องอยู่เสมอ ควบคุมในเรื่องการใช้และการเก็บรักษาเป็นอย่างดี แม่ครัวและคนงาน ภารโรงจะต้องเป็นผู้ที่มี ร่างกายแข็งแรง สุขภาพสมบูรณ์ปราศจากโรคติดต่อ และมีสุขนิสัยที่ดี และที่สำคัญต้องดูแลให้ โรงอาหารอยู่ในสภาพที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ทั้งด้านอาคารสถานที่ เครื่องใช้ รวมทั้งการเก็บ รักษาอาหาร

การจัดน้ำดื่มเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยต้องควบคุมน้ำดื่มให้สะอาดและ ถูกหลักอนามัย มิฉะนั้นจะเป็นอันตรายต่อนิสิตได้ มหาวิทยาลัยควรจัดที่ต้มน้ำ และอ่างล้างมือ ที่ถูกสุขลักษณะให้แก่ นิสิต อาจเป็นก๊อกน้ำธรรมดาหรือน้ำพุ แต่ถ้าจะให้เกิดความสะดวก ควรจัดสำหรับต้มน้ำเป็นแบบน้ำพุ เพื่อจะได้ไม่ต้องจัดหาแก้วน้ำ (บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536 : 73)

น้ำพุดื่มที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (สุจิตรา สุคนธรทรัพย์. 2545 : 31)

1. น้ำที่พุ่งออกแล้วไม่สามารถไหลกลับสู่ท่อเดิมได้
2. น้ำพุจะต้องพุ่งเฉียงออกมาทางข้างทำมุมเฉียงกับระดับพื้น
3. ความสูงของน้ำที่พุ่งออกมาควรประมาณ 12 เซนติเมตร
4. ที่ต้มน้ำพุควรตั้งตามบริเวณต่างๆ ในมหาวิทยาลัย แต่ต้องไกลจากสุขา

การบริการห้องสมุด

ห้องสมุดมีบทบาทในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นศูนย์รวมแห่งวิชาการ ทั้งปวง ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น นิสิตสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง และยังเป็นแหล่งที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างแก่นิสิต (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. 2538 : 473)

จุดประสงค์ของการจัดบริการห้องสมุด (คู่มือการฝึกอบรม บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน. 2540 : ไม่มีเลขหน้า)

1. เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความคิด
2. เพื่อใช้ถ่ายทอดข่าวสารความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อใช้ในการค้นคว้า วิจัยและสร้างสรรค์ความรู้ ความคิดใหม่
4. เพื่อก่อให้เกิดแรงดลใจ ความจรรโลงใจ ความสุข
5. เพื่อใช้ประโยชน์ในการพักผ่อนใจในยามว่าง และหาความเพลิดเพลิน

การจัดห้องสมุด (บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536 : 70)

1. ควรจัดให้มีทุกมหาวิทยาลัยและจัดไว้ในที่สงบ
2. ขนาดของห้องสมุดควรกว้างพอ สะดวกต่อผู้เข้าไปใช้
3. มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับผู้อ่านเพียงพอ
4. มีชั้น ตู้วางหนังสือเพียงพอ สามารถจัดหนังสือได้ครบทุกหมู่
5. มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับเจ้าหน้าที่ หรือบรรณารักษ์
6. มีเจ้าหน้าที่ หรือครูบรรณารักษ์รับผิดชอบโดยตรง
7. มีที่โชว์หนังสือใหม่
8. มีป้ายนิเทศ ประกาศของห้องสมุด
9. สามารถบริการให้ยืมหนังสือได้
10. มีระเบียบของการใช้ห้องสมุดกำหนดไว้ชัดเจน

การจัดบริการห้องสมุด (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. 2538 : 475 – 476)

1. สถานที่

1.1 ห้องสมุดควรตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกแก่การเดินทางมาใช้บริการของอาจารย์และนิสิต ควรอยู่ห่างไกลจากเสียงรบกวนทั้งปวง

1.2 ขนาด ควรมีเนื้อที่มากพอสำหรับนิสิต

1.3 แสงสว่างและอากาศ ควรมีแสงสว่างตามธรรมชาติพอสมควร และไม่เป็น

อันตรายต่อสายตา มีระบบการถ่ายเทอากาศดี

1.4 ครุภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ตู้หนังสือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ที่วางวารสาร ตู้และป้ายนิเทศการ ตู้บัตรรายการ ที่ยืม – ส่งหนังสือ

2. หนังสือและวัสดุอุปกรณ์

2.1 หนังสือตามหลักสูตรในสาขาต่างๆ

2.2 หนังสือค้นคว้าอ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม และหนังสืออ้างอิงอื่นๆ

2.3 หนังสือส่งเสริมหลักสูตร หรือหนังสืออ่านประกอบเพื่อช่วยขยายความรู้ให้กับนักเรียนกว้างขวางขึ้น

2.4 หนังสือส่งเสริมพัฒนาการต่างๆ เช่น หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี ชีวประวัติและหนังสือสารคดีเบาๆ ในสาขาต่างๆ

2.5 นิตยสารตามสาขาวิชาในหลักสูตรและนิตยสารเพื่อความรู้ ความบันเทิง

2.6 หนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่า 3 ฉบับ

2.7 วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ แผ่นเสียง ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

การบริการบริเวณภายในห้องสมุด ควรจัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้ (คู่มือการฝึกอบรมบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน. 2540 : 43 - 47)

การจัดพื้นที่สำหรับบริการให้เป็นสัดส่วน มีการจัดหาสื่อความรู้ ทั้งหนังสือ สื่อพิมพ์ ต่างๆ อุปกรณ์โสตฯ สื่ออื่นๆ ที่เหมาะสม จัดเตรียมไว้ให้ผู้ใช้บริการได้ศึกษาหาความรู้ได้ตามจุดประสงค์ของห้องสมุดและวัตถุประสงค์ของผู้ค้นคว้า มีเครื่องมือช่วยในการอำนวยความสะดวกในการค้นหาสิ่งที่ต้องการได้ง่าย ผู้ใช้เกิดความสบายใจในการมาใช้ซึ่งควรจัดพื้นที่สำหรับบริการไว้ดังนี้ พื้นที่สำหรับศึกษา ค้นคว้า อ่าน หนังสือสารคดี วิชาการทั่วไป หนังสืออ้างอิง วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร การจัดชั้นเปิดในการวางสื่อให้ผู้รับบริการสามารถบริการค้นหาได้ด้วยตัวเอง มีแผนผังและป้ายแสดงที่อยู่ของสื่อเหล่านี้ให้เด่นชัดและจัดเครื่องมือช่วยในการค้นหาสื่อให้เรียบร้อย สะดวกในการใช้ นอกจากนี้ควรจัดพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมที่ใช้เสียง เช่น การฟังวิทยุหรือเทปความรู้ การฉายวีดิทัศน์ ซึ่งควรอยู่ในบริเวณที่เสียงจะไม่ไปรบกวนคนอื่น อาจจัดในห้องโสตฯ ห้องเอนกประสงค์

ประโยชน์การจัดระบบบริการห้องสมุด

1. ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถค้นหาสื่อความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องช่วยค้นที่ห้องสมุดจัดไว้ให้

2. ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเลือกใช้สื่อความรู้ได้โดยอิสระตามความต้องการของแต่ละบุคคล เพราะห้องสมุดจัดวาง และเรียงลำดับสื่อความรู้อย่างเป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด

3. ผู้ใช้บริการทราบว่า จะใช้บริการสื่อความรู้ประเภทใด และอย่างไร เช่น มีสื่อความรู้อะไรบ้าง ยืมออกได้หรือไม่ เป็นต้น

4. การจัดรายการค้น และหมวดหมู่ จะทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตระหนักถึงความสำคัญของสื่อโสตทัศนวัสดุได้เริ่มดำเนินการในลักษณะศูนย์สื่อการศึกษามาตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ.2493 โดยจัดบริการนิสิตและอาจารย์ทุกภาควิชาและคณะของมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ (เชิดชาติ พุกพูน. 2540 : 2 - 3)

1. จัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ ประเภทต่างๆ ได้แก่ เครื่องเล่นเทปวีดิทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นเทปเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเทคโนโลยีอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนของคณาจารย์และนิสิต

2. จัดหาโสตทัศนวัสดุโดยวิธีการต่างๆ เช่น จัดซื้อ ขอบริจาค ขอยืม ผลิตโดยการถ่ายสำเนาหรือใช้อุปกรณ์ผลิตเอง

3. ดำเนินการด้านเทคนิคกับโสตทัศนวัสดุ ได้แก่ การเตรียมการก่อนบริการการทำบรรณนิทัศน์ วิเคราะห์หมวดหมู่ และทำบัตรรายการ การทำเครื่องมือสืบค้น ตลอดจนการจัดเก็บและการบำรุงรักษา

4. ส่งเสริมคณาจารย์และนิสิตในการใช้โสตทัศนศึกษาในการเรียนการสอน โดยช่วยเหลือในด้านการจัดเตรียมสถานที่ โสตทัศนวัสดุ และเครื่องมือ ทั้งจาก Collection ที่มี และการจัดขอยืมจากหน่วยงานภายนอก

5. จัดกิจกรรมและบริการโดยใช้โสตทัศนวัสดุ และเครื่องมือที่มีอยู่หรือขอยืมจากหน่วยงานอื่น ได้แก่

5.1 ให้ยืมสื่อโสตทัศนวัสดุและเครื่องมือ ใช้ภายใน และภายนอกห้องสมุด

5.2 จัดฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์สารคดีและบันเทิง

5.3 ถ่ายสำเนาสื่อโสตทัศนวัสดุเพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษาภายในขอบเขตของกฎหมายลิขสิทธิ์

5.4 จัดโปรแกรมดนตรี โปรแกรมฝึกฝนและพัฒนาทักษะภาษาที่สองโปรแกรม การอภิปรายการบรรยาย ให้ผู้ใช้เลือกฟังและศึกษาตามความต้องการ

5.5 บริการสัญญาณภาพจากดาวเทียม และ IBC Cable TV

6. บริการชุมชน โดยให้คำแนะนำแหล่งสื่อโสตทัศนศึกษา วิธีใช้ และให้ยืม
7. ให้ความรู้แก่ผู้สนใจเกี่ยวกับสื่อโสตทัศนวัสดุและเครื่องมือ เช่นผู้เยี่ยมชมการดำเนินงาน นิสิต นักศึกษาที่ประสงค์จะฝึกงานในฝ่ายโสตทัศนศึกษา เป็นต้น
8. ร่วมมือกับฝ่ายอื่นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เช่น การปฐมนิเทศ นิสิตใหม่ การจัดโปรแกรมนำชม และแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด การจัดนิทรรศการและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เป็นต้น
9. ร่วมมือกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในการจัดหาและใช้ทรัพยากรร่วมกัน

การบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา

การแนะแนวเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยให้การศึกษามุ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ การแนะแนวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาทุกระดับ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539 : 229)

การบริหารงานแนะแนวจะได้ผลดีหากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ตั้งแต่อาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา มีความเข้าใจถึงปรัชญาและหลักการในการดำเนินการดังต่อไปนี้ (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. 2538 : 344 – 346)

1. การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาที่นิสิตศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ข้อมูลต่างๆ จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์แนะแนว ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตมากเท่าใดจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของครูแนะแนว
2. การแนะแนวเป็นการบริการที่จัดให้แก่ นิสิตทุกคน ไม่ใช่เฉพาะนิสิตที่มีปัญหา หรือนิสิตที่เรียนอ่อน แต่นิสิตปกติทั้งหลายก็จะต้องได้รับการแนะแนวเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นอาจารย์จึงควรติดตามพัฒนาการของนิสิตทุกคน
3. การแนะแนวเป็นงานที่ช่วยให้นิสิตแต่ละคนสามารถเข้าใจสภาพและฐานะของตนเองสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นการฝึกให้นิสิตรู้ถึงการพึ่งตนเอง
4. การแนะแนวถือหลักว่านิสิตแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ฉะนั้นวิธีการแนะแนวกับนิสิตคนหนึ่งจะถือเป็นแบบฉบับใช้กับนิสิตคนอื่นไม่ได้
5. การแนะแนวต้องมุ่งส่งเสริมให้นิสิตมีพัฒนาการที่ดีในทุกทางพร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางกาย ทางสังคม ทางอารมณ์ และสติปัญญา เพื่อให้นิสิตมีความเจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์
6. การแนะแนวถือหลักในการดำเนินงานจากการป้องกันไม่ให้นิสิตประสบปัญหาและช่วยแก้ไขเมื่อนิสิตพบปัญหาต่างๆ ตลอดจนช่วยส่งเสริมพัฒนาในสิ่งที่นิสิตทำ ให้ดำเนินไปด้วยความเจริญก้าวหน้า

7. การแนะแนวจะได้ผลดีหากมีบุคลากรที่ได้รับการศึกษาทางนี้มาเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามทุกคนในมหาวิทยาลัยก็เป็นผู้มีส่วนช่วยเหลือได้ หากได้รับการอบรมให้เข้าใจถึงหลักการแนะแนว

8. การแนะแนวถือว่าเป็นส่วนประกอบของการสอนและการศึกษา จะแยกออกจากกันไม่ได้ ฉะนั้นการแนะแนวสามารถทำได้ควบคู่ไปกับการสอน โดยที่อาจารย์ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญมาก ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนกับศูนย์แนะแนวจะต้องประสานงานกันอย่างใกล้ชิดในด้านข้อมูลเกี่ยวกับนิสิต หรือเทคนิควิธีการต่างๆ ในการช่วยเหลือนิสิต

ประเภทของการแนะแนว แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1.การแนะแนวเป็นหมู่ (Group Guidance) เป็นการแนะแนวแก่นิสิตหลายๆ คนที่มีปัญหา และความต้องการคล้ายๆ กัน อาจเป็นการแนะแนวเรื่องหลักสูตร วิธีการเรียน การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม การแนะแนวเรื่องการปฏิบัติตนและกิริยามารยาท การให้ความรู้และข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่ควรทราบ ซึ่งอาจจัดในรูปการปฐมนิเทศ การแนะแนวหมู่นี้เป็นการประหยัดเวลา

2.การแนะแนวเป็นรายบุคคล (Individual Guidance) เป็นการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนิสิตเป็นรายบุคคลตามความต้องการและปัญหาเฉพาะของเขา จำเป็นต้องทราบรายละเอียดสาเหตุของปัญหา ความเกี่ยวข้องของปัญหาซึ่งบางเรื่องจำเป็นจะต้องเก็บเป็นความลับ และบางเรื่องต้องใช้เวลานานในการศึกษาและดำเนินการแก้ไข ส่วนใหญ่มักเป็นปัญหาส่วนตัวของนิสิตเกี่ยวกับความผิดหวัง ความล้มเหลว หรือเกี่ยวกับการปรับตัวในสภาพแวดล้อมต่างๆ

ศุภวดี บุญญวงศ์ (2531 : 113) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี ช่วยผู้มารับคำปรึกษาอันหมายถึงบุคคลที่ประสบปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ได้สามารถแก้ไขปัญหาตลอดจนตอบสนองความต้องการนั้น โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ ผู้มารับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจและดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

จุดมุ่งหมายของการจัดบริการให้คำปรึกษา

1. จัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ช่วยเหลือนิสิต
2. ให้นิสิตได้ศึกษาตนเอง ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ
3. ให้นิสิตยอมรับและกล้าเผชิญกับความจริง รับรู้ข้อบกพร่องของตนเพื่อปรับปรุงและจัดข้อบกพร่องเหล่านั้น

4. เปิดโอกาสให้นิสิตระบายความขุ่นเคือง ความอัดอั้น ความไม่พอใจ กับผู้ที่นิสิตไว้วางใจ

5. ช่วยให้นิสิตมีทักษะแก้ปัญหา สามารถเผชิญกับความยุ่งยากในชีวิต เลือกลงและตัดสินใจด้วยตนเอง ตลอดจนปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

คุณสมบัติของอาจารย์แนะแนว กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2538 : 359 – 360) กล่าวว่า อาจารย์แนะแนวต้องทำหน้าที่รับผิดชอบอย่างกว้างขวางในการให้บริการแก่นิสิต มีหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายๆ ฝ่าย ดังนั้นการวางแผนดำเนินงานจำเป็นต้องสอดคล้องเกี่ยวเนื่องและประสานกัน จะดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักการอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นงานแนะแนวต้องอาศัยอาจารย์ที่มีคุณสมบัติหลายๆ ด้าน เช่น ลักษณะนิสัย เจตคติ ความรู้ ทั้งเรื่องการแนะแนวและอื่นๆ ในการให้บริการปรึกษาตลอดจนทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน

ลักษณะนิสัยของอาจารย์แนะแนว (Personal characteristics)

1. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี
2. มีอารมณ์ดี มีความกระตือรือร้น และมีความเชื่อมั่นว่าแต่ละคนจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นได้
3. มีความสามารถในการช่วยให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสามารถสร้างความเข้าใจอันดี มีความเป็นกันเอง กับผู้ที่เข้ามาติดต่อได้อย่างรวดเร็ว
4. มีความสามารถในการปรับตัวสมกับวุฒิภาวะ (maturity) ของตนและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้น
5. มีการตัดสินใจที่น่าเชื่อถือ และไว้วางใจได้
6. มีความตั้งใจที่จะทำงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่และไม่ก้าวร้าวงานของผู้อื่น
7. มีความเข้าใจในปัญหาพิเศษที่เกิดขึ้นในหมู่คนกลุ่มเล็กและมีความเข้าใจในระดับทางเศรษฐกิจและสังคม ของคนส่วนรวม
8. มีความสนใจสูง ในการปรับปรุงงานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งๆ ขึ้น อยู่ตลอดเวลาจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการ นิสิตพบว่ามีดังต่อไปนี้

วิไล ดังทัดสวัสดิ์ (2536 : 83) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในทัศนะของนักศึกษา พบว่า วิทยาลัยมีเอกสารและตำราในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต เวลาที่เปิดบริการของห้องสมุดมีน้อย ควรเพิ่มเวลาบริการหลังเลิกเรียน รวมทั้งควรกำชับผู้ดูแล การให้บริการให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

พิมพ์พร ทะกอง (2539 : 123) ได้ศึกษาการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตต่างชั้นปีมีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ บริการจัดงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลด้านแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นไม่สมบูรณ์ หรือไม่ชัดเจนในด้านเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพที่นิสิตสนใจ จึงควรหาแนวทางเพิ่มเติมข้อมูลที่มีอยู่และประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทุกชั้นปี ได้ใช้บริการด้านแนะแนวอาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นิสิตนำไปประกอบการวางแผนการตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป

ประสงค์ วงศาโรจน์ (2541 : 97) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การจัดห้องแนะแนวไม่เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาและบรรยากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการและได้เสนอแนะว่า ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่และจัดพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ให้มีความรู้ความสามารถด้วยการให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานและที่สำคัญต้องจัดหาทรัพยากรสนับสนุนให้เพียงพอ ผู้บริหารควรวางแผนจัดสรรงบประมาณทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทำนองเดียวกัน สมชาย อรรถอนันตชัย (2541 : 63) ได้ศึกษาการจัดบริการแนะแนวของคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามทัศนะของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนว ด้านบริการสารสนเทศ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการจัดวางตัวบุคคล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่า ในด้านการให้คำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มักไม่กล้า มีความกลัวและเกรงใจที่จะมาขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ นอกจากนั้นคณะมนุษยศาสตร์ไม่มีห้องให้คำปรึกษาที่เป็นสัดส่วนเหมาะสม

สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 145) ให้ความหมาย การจัดกิจกรรมนักศึกษา ว่าหมายถึง งานที่นักศึกษาหรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้นมีลักษณะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริม และพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในสังคม ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของนักศึกษา และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาหนึ่งวิชาใด กิจกรรมต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาสัมผัสชีวิตที่ถูกต้องในมหาวิทยาลัย

ลักษณะกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม

นอกเหนือจากหลักสูตรที่เรียน เป็นการพัฒนานุคลิกภาพ และค่านิยมทำให้นักศึกษามีโอกาสสัมผัสการเรียนรู้สังคมรวมทั้งทำประโยชน์ให้แก่สังคมด้วย กิจกรรมนักเรียนนั้น มีความสำคัญและมีความจำเป็นมาก ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา อาจสรุปได้ดังนี้คือ

(วิณุ ทองพวง. 2542 : 37 – 40)

1. ความสำคัญต่อนักศึกษา

นักศึกษาโดยทั่วไป เป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งทางร่างกายและความคิดมีความสนใจมีความอยากรู้อยากเห็น และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยความบริสุทธิ์ในกิจกรรมนักศึกษาสามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญต่อนักศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภท เช่น กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ และนันทนาการ สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาทางด้านร่างกายและความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกายและความคิด กระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.2 ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงานอดิเรก และกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.3 กิจกรรมนักศึกษา ทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้และความสนใจของนักศึกษา เช่น นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม จึงทำให้นักศึกษามีความรู้และความสนใจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปะและวัฒนธรรม

1.4 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และอิริยาบถทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียด จากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก

1.5 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้พัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

1.6 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษา ได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ

1.7 การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

จากทัศนะของนักศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคน ตลอดจนผลของกิจกรรมนักศึกษาที่ผ่านมา ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของ

สถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในการทำกิจกรรมของนักศึกษา ทำให้นักศึกษา เกิดความอบอุ่น เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษาดีขึ้น สถาบัน อุดมศึกษาที่เน้นด้านวิชาชีพหลายแห่งอาจทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็น การช่วยทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น นอกจากนั้น กิจกรรมนักศึกษาทางด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญต่อประเทศ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ในแต่ละปีมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากออกค่ายอาสา พัฒนาชนบท ในถิ่นทุรกันดารยากไร้ ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น โรงเรียน สะพาน ฝายน้ำล้น และ ถังเก็บน้ำฝน เป็นต้น นอกจากนั้น นักศึกษายังได้ช่วยแนะนำ ประชาชนในชนบทให้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุข และ การศึกษาเพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของ นักศึกษาได้มีบทบาทอันสำคัญในการทำนุบำรุง พัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของ ชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ได้ช่วยให้นักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ มีร่างกายที่แข็งแรง และ ที่สำคัญที่สุดคือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งทาง ด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนา ประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น กิจกรรมนักศึกษาจึงนับได้ว่ามีความสำคัญต่อประเทศเป็นอันมาก (สำเนา ขจรศิลป์. 2538 : 122 –124)

กิจกรรมนักศึกษาแบ่งออกตามลักษณะของกิจกรรมได้ 7 ประเภท ดังนี้ (สำเนา ขจรศิลป์. 2538 : 127 –128)

1. กิจกรรมส่วนกลาง
2. กิจกรรมวิชาการ
3. กิจกรรมกีฬา
4. กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม
5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
6. กิจกรรมนันทนาการ
7. กิจกรรมการเมือง

สมหมาย ดอกไม้ (2535 : 103) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพใน

ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร การเข้าร่วมวางแผนจัดกิจกรรมของนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา ห้องทำงานของสโมสรนักศึกษาเป็นสัดส่วนทำให้มีความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา คุณค่า และประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท สภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่คุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด

กนกรัตน์ นาคฤทัย (2540 : 110) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ในด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาแต่ละแผนกวิชามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาร่วมแผนกวิชา / รอบการศึกษา วิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงผลงานและกิจกรรมต่อชุมชน วิทยาลัยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา

อำพัน อ่องเอี่ยม (2541 : 134) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร และอาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 4,410 คน กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,608 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 1,492 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7,510 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีกลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 217 คน กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 73 คน และกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 75 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ยามาเน่ ที่ความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 365 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีกลุ่มคณะวิชาเป็นระดับชั้น (Stratified) และมีนิสิตเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

จำนวน	กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	กลุ่มวิชาวิทยา ศาสตร์และ เทคโนโลยี	กลุ่มวิชาวิทยา ศาสตร์ สุขภาพ	รวม
ประชากร	4,410	1,608	1,492	7,510
กลุ่มตัวอย่าง	217	75	73	365

ที่มา : กองแผนงานปี 2545

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิต ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม เรื่องสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิต 5 ด้านได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต
 2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ไลเคิร์ท (Likert's Scales)
 3. สร้างแบบสอบถามโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม และความสะดวกในการจัดกระทำข้อมูลเป็นสำคัญ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 72ข้อนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเข้าใจและการใช้ภาษา ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิต 5 ด้านได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต
- แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ถามในเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิต 5 ด้านได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนน้ำหนักของตัวเลือก 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้
คะแนน 5 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความ
คิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี เพื่อนำไปใช้ประกอบในการอภิปรายผล

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน(ภาคผนวก ข) เพื่อ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอ
กรรมการ ผู้ควบคุมปริญญาโทให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปทดลองใช้
(Try – out) กับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก
(Discrimination power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ
25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้ t – test วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยถือเกณฑ์ที่ 1.734 ขึ้นไป
(Flemming and Nellis. 1994 : 374)

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161) แบบสอบถามทั้งฉบับ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9787

7. ปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ส่งถึงคณบดีคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนิสิตในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมา มาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 320 ฉบับ และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนตามคำแนะนำคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมด แบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 365 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาและที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.67

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิตโดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson.1981 : 49,68)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามทัศนะของนิสิตจำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบค่า t ที่ (t – test) สำหรับตัวแปรชั้นปี และกลุ่มคณะวิชาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) (Ferguson.1981:190)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (Ferguson.1981:49)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson.1981:68)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการใช้การทดสอบค่าที่ (t –test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ (Ferguson.1981:161)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) (Cronbach.1970:161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 สถิติทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ใช้การทดสอบค่า ที่ (t – test)
 - 3.2 สถิติทดสอบสมมติฐานข้อ 2 – 3 ใช้การวิเคราะห์ ค่าความความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบว่ามีความสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของ ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) (Ferguson.1981:190, 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้านได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต โดยจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และกลุ่มคณะวิชาที่ศึกษา และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผล จำแนกออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามตัวแปรที่ศึกษา โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า t และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

20.60

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการจับกลุ่มและการแจกแจงความถี่ของคำตอบเพื่อนำผลไปนำเสนอในเชิงบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

เพศ	จำนวน (คน) n = 320	ร้อยละ
ชาย	133	41.60
หญิง	187	58.40
รวม	320	100
กลุ่มคณะวิชา		
มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์	178	55.60
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	76	23.80
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	66	20.60
รวม	320	100
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	107	33.40
ชั้นปีที่ 2	89	27.80
ชั้นปีที่ 3	74	23.20
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	50	15.60
รวม	320	100

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตหญิงมากที่สุด (58.40) รองลงมาเป็นนิสิตชาย (ร้อยละ 41.60) เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มคณะวิชาพบว่า กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 55.60) รองลงมาเป็นกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 23.80) และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ 20.60) ส่วนชั้นปีที่ศึกษาพบว่านิสิต

ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 33.40) รองลงมาเป็น นิสิตชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 27.80) นิสิตชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 23.20) และนิสิตชั้นปีที่ 4 น้อยที่สุด (ร้อยละ 15.60)

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังแสดงในตาราง 3 – 12

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน

ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	นิสิต(n = 320)		การแปล
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1. ด้านอาคารสถานที่	2.97	0.51	ปานกลาง
2. ด้านการเรียนการสอน	3.40	0.51	ปานกลาง
3. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.21	0.43	ปานกลาง
4. ด้านการให้บริการนิสิต	3.02	0.54	ปานกลาง
5. ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	2.97	0.63	ปานกลาง
รวม	3.11	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและทุกด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ เป็นรายข้อ

	ด้านอาคารสถานที่	นิสิต		ระดับ
		(n = 320)		
		$\bar{x}$	SD	
1	การจัดและตกแต่งบริเวณอาคารเรียน	3.23	0.82	ปานกลาง
2	การดูแล รักษา และปรับปรุงสภาพอาคารเรียน	3.07	0.78	ปานกลาง
3	ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนนิสิต	3.09	0.83	ปานกลาง
4	สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศ	3.16	0.80	ปานกลาง
5	การดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของห้องเรียน	3.16	0.77	ปานกลาง
6	คุณภาพของครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้	2.92	0.84	ปานกลาง
7	จำนวนห้องปฏิบัติการต่อจำนวนนิสิต	2.88	0.86	ปานกลาง
8	จำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆในห้องปฏิบัติการต่อจำนวนนิสิต	2.80	0.89	ปานกลาง
9	การจัดภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย	2.96	0.77	ปานกลาง
10	ที่นักพักผ่อนบริเวณสวนหย่อม	3.13	1.05	ปานกลาง
11	การดูแลรักษาบริเวณสวนหย่อม	3.06	0.90	ปานกลาง
12	จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารต่อจำนวนนิสิต	2.47	1.02	น้อย
13	การดูแลรักษาความสะอาดภายในโรงอาหาร	2.82	0.90	ปานกลาง
14	จำนวนห้องสุขากับจำนวนนิสิต	2.74	0.99	ปานกลาง
15	ความสะอาดถูกสุขลักษณะของห้องสุขา	2.67	0.94	ปานกลาง
16	การจัดบริเวณทางเท้า ถนน ภายในมหาวิทยาลัย	3.09	0.82	ปานกลาง
17	ระเบียบและกฎการจราจรภายในมหาวิทยาลัย	3.11	0.90	ปานกลาง
18	ระบบการรักษาความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัย	3.13	0.85	ปานกลาง
19	การดูแลรักษาและปรับปรุงสภาพของโรงเรียนฝึกพลศึกษา	3.04	0.88	ปานกลาง
20	จำนวนอุปกรณ์กีฬากับจำนวนนิสิต	3.94	1.02	ปานกลาง
	รวม	2.97	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า นิสิตมีทัศนะว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน
ด้านอาคารสถานที่ที่เป็นรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 12
จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารต่อจำนวนนิสิต ที่นิสิตมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ด้านการเรียนการสอน	นิสิต		ระดับ
	(n=320)		
	$\bar{X}$	SD	
1 บรรยากาศภายในห้องเรียนเมื่อมีการเรียนการสอน	3.36	0.85	ปานกลาง
2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.34	0.76	ปานกลาง
3 การจัดเนื้อหาหลักสูตรต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน	3.35	0.75	ปานกลาง
4 บรรยากาศภายในห้องเรียนเมื่อมีการเรียนการสอน	3.17	0.77	ปานกลาง
5 อาจารย์ผู้สอนแนะนำเอกสารตำราแหล่งวิชา เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.41	0.82	ปานกลาง
6 อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน	3.70	0.79	มาก
7 อาจารย์ผู้สอนรู้จักใช้วิธีการสอนและหลักจิตวิทยาการสอน	3.45	0.82	ปานกลาง
8 อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นและให้กำลังใจแก่นิสิตในการเรียน	3.37	0.84	ปานกลาง
9 อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนิสิตสม่ำเสมอ	3.38	0.84	ปานกลาง
10 อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก	3.50	0.81	มาก
11 อาจารย์ผู้สอนมีการสอนเพื่อสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิต	3.56	0.77	มาก
12 อาจารย์ผู้สอนให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียนอย่างดี	3.45	0.84	ปานกลาง
13 อาจารย์ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีความบกพร่องในการเรียน	3.38	0.87	ปานกลาง
14 ความขยันหมั่นเพียรของนิสิตในการศึกษาเล่าเรียน	3.35	0.80	ปานกลาง
15 ความสนใจและตั้งใจเรียนของนิสิตในชั้นเรียน	3.30	0.82	ปานกลาง
รวม	3.40	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านการเรียนการสอนเป็นรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 26 อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน ข้อที่ 30 อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก ข้อที่ 31 อาจารย์ผู้สอนมีการสอนเพื่อสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิต ที่นิสิตมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นรายข้อ

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน		นิสิต		ระดับ
		(n = 320)		
		$\bar{X}$	SD	
1	การเข้าร่วมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราเรียนของนิสิต	3.42	0.80	ปานกลาง
2	การให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการเรียนแก่เพื่อนที่เรียนอ่อน	3.32	0.82	ปานกลาง
3	การเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	3.42	0.92	ปานกลาง
4	การปรึกษาหารือ และร่วมแก้ปัญหาการเรียนของนิสิต	3.38	0.81	ปานกลาง
5	การใช้เวลาว่างสร้างสรรค์กับเพื่อนต่างสาขาวิชาของนิสิตในโอกาสต่างๆ	3.11	0.95	ปานกลาง
6	การเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	3.26	0.92	ปานกลาง
7	การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมของนิสิต	3.26	0.87	ปานกลาง
8	การร่วมกันทำกิจกรรมของนิสิตเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	2.91	0.88	ปานกลาง
9	การอภิปราย ประชุม พูดคุยในเรื่องความรู้ระหว่างนิสิตด้วยกัน	2.97	0.86	ปานกลาง
10	การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิต	3.09	0.90	ปานกลาง
รวม		3.21	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านสังคมกลุ่มเพื่อนเป็นรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริการนิสิต เป็นรายข้อ

ด้านการบริการนิสิต		นิสิต		ระดับ
		(n = 320)		
		$\bar{X}$	SD	
1	จำนวนห้องพยาบาลกับจำนวนนิสิต	2.92	0.88	ปานกลาง
2	จำนวนแพทย์และพยาบาลกับจำนวนนิสิต	2.82	0.85	ปานกลาง
3	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือแพทย์	2.97	0.89	ปานกลาง
4	คุณภาพเวชภัณฑ์ในการรักษาพยาบาล	3.12	0.82	ปานกลาง
5	ความสะดวกรวดเร็วของการให้บริการรักษาพยาบาล	3.29	0.78	ปานกลาง
6	ความสะอาดของน้ำดื่มที่จัดไว้บริการ	3.07	0.91	ปานกลาง
7	ความทันสมัยของหนังสือในห้องสมุด	2.91	0.99	ปานกลาง
8	ปริมาณหนังสือกับจำนวนนิสิต	2.86	1.04	ปานกลาง
9	การกำหนดเวลาของห้องสมุดในการเปิดให้บริการ	3.24	0.96	ปานกลาง
10	ระบบการค้นหาหนังสือและข้อมูลต่างๆ	3.30	0.93	ปานกลาง
11	การจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลของ สำนัก หอสมุด	3.07	0.86	ปานกลาง
12	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	3.15	0.92	ปานกลาง
13	การให้คำแนะนำและการบริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการใช้ สื่อต่างๆ	3.02	0.95	ปานกลาง
14	จำนวนคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนิสิต	2.75	1.02	ปานกลาง
15	ความทันสมัยของคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด	2.88	1.05	ปานกลาง
16	ความทันสมัยของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย	2.93	1.02	ปานกลาง
17	การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณชั้นหนังสือ และชั้นวางวารสาร ต่างๆ	3.20	0.82	ปานกลาง
18	จำนวนอาจารย์แนะแนวต่อจำนวนนิสิต	2.98	0.87	ปานกลาง
19	การดำเนินงานแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัย	2.97	0.80	ปานกลาง
20	การแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนการแก่นิสิต	2.97	0.80	ปานกลาง
21	การให้คำแนะนำของอาจารย์แนะแนวและให้คำปรึกษา	3.01	0.87	ปานกลาง
รวม		3.02	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน
ด้านการบริการนิสิตเป็นรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การจัดกิจกรรมนิสิต เป็นรายข้อ

ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต		นิสิต(n = 320)		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	การจัดการและการสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	3.15	0.79	ปานกลาง
2	การจัดกิจกรรมนิสิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตร	3.14	0.79	ปานกลาง
3	การจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมนิสิต	2.89	0.83	ปานกลาง
4	จำนวนอาจารย์ที่ดูแลด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	2.84	0.88	ปานกลาง
5	ระเบียบมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	2.95	0.86	ปานกลาง
6	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิต	2.91	0.89	ปานกลาง
รวม		2.97	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านการจัดกิจกรรมนิสิตเป็นรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 9 - 12

ตาราง 9 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

ทักษะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อม	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n = 133		n = 187			
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านอาคารสถานที่	3.01	0.48	2.95	0.53	1.145	0.253
ด้านการเรียนการสอน	3.41	0.45	3.40	0.55	0.168	0.866
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.23	0.56	3.20	0.60	0.342	0.732
ด้านการให้บริการนิสิต	2.96	0.56	3.06	0.53	1.732	0.740
ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	2.91	0.67	3.03	0.60	1.727	0.850
รวม	3.10	0.41	3.12	0.44	0.366	0.715

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ทัศนะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	0.73	0.24	0.94	0.420
	ภายในกลุ่ม	316	81.20	0.26		
	รวม	319	81.93			
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.53	0.51	1.98	0.117
	ภายในกลุ่ม	316	81.23	0.26		
	รวม	319	82.75			
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.50	0.83	2.51	0.059
	ภายในกลุ่ม	316	104.92	0.33		
	รวม	319	107.43			
ด้านการให้บริการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	1.42	0.47	1.63	0.183
	ภายในกลุ่ม	316	91.94	0.29		
	รวม	319	93.36			
ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	3	3.09	1.03	2.60	0.052
	ภายในกลุ่ม	316	125.36	0.40		
	รวม	319	128.45			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.33	0.11	0.60	0.618
	ภายในกลุ่ม	316	58.16	0.18		
	รวม	319	58.49			

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน
มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวม และเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา

ทักษะของนิสิตที่มีต่อ สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.23	1.12	4.44	0.013
	ภายในกลุ่ม	317	79.70	0.25		
	รวม	319	81.93			
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.60	0.30	1.16	0.316
	ภายในกลุ่ม	317	82.15	0.26		
	รวม	319	82.75			
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.33	0.97	0.381
	ภายในกลุ่ม	317	106.77	0.34		
	รวม	319	107.43			
ด้านการให้บริการนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.63	0.32	1.08	0.341
	ภายในกลุ่ม	317	92.73	0.29		
	รวม	319	93.36			
ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.02	0.362
	ภายในกลุ่ม	317	127.63	0.40		
	รวม	319	128.45			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.22	1.17	0.310
	ภายในกลุ่ม	317	58.06	0.18		
	รวม	319	58.49			

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาในกลุ่มคณะวิชาต่างกัน มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของนิสิตที่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา

กลุ่มคณะวิชา	มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ
$\bar{X}$	2.90	3.02	3.09
มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์	2.90		*
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	3.02		
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในด้านอาคารสถานที่แตกต่างกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตอนที่ 4 การศึกษาความคิดเห็นของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีแจกแจงความถี่ และนำเสนอในเชิงบรรยาย ดังแสดงในตาราง 13-17

ตาราง 13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ด้านอาคารสถานที่	ความถี่ของคำตอบ
1. ควรปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าและชำรุด	33
2. ควรเพิ่มลิฟท์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน	13
3. ควรปรับปรุงดูแล อาคารเรียนบางคณะที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และแก้ไข วัสดุชำรุด เช่น พัดลม หลอดไฟ มู่ลี่	12
4. ควรจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซมโต๊ะ เก้าอี้ที่ชำรุด	12
5. ควรเพิ่มสวนหย่อมที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ออกกำลังกาย	12
6. ควรเพิ่มการรักษาความสะอาดของอาคารเรียน	7
7. ควรเพิ่มขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต	7
8. ควรเพิ่มขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต	7
9. ควรติดเครื่องปรับอากาศ ทุกห้องเรียน เพราะอากาศร้อนมาก	6
10. ควรสร้างอาคารเรียนเพิ่ม เพราะสถานที่คับแคบ	6
11. ควรมีการรณรงค์การแยกทิ้งขยะ และช่วยกันรักษาความสะอาด	6
12. ควรจัดให้มีที่จอดรถเพิ่มขึ้น	4
13. ควรมีป้ายแผนที่อาคารต่างๆ พร้อมทั้งแสดงเลขประจำอาคารอย่างชัดเจน	2

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านอาคารสถานที่ว่า ควรมีการ ปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าและชำรุดให้ทันสมัยน่าเรียนกว่านี้ และควรเพิ่มลิฟท์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนอาคารเรียนบางคณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สกปรก วัสดุชำรุด เช่น พัดลม หลอดไฟ มู่ลี่ควรดูแลและแก้ไข ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ และควรจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซมโต๊ะ เก้าอี้ที่ชำรุด นอกจากนี้ นิสิตมีความเห็นว่า ควรเพิ่มสวนหย่อมที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ในด้านห้องเรียนควรเพิ่มขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต และควรเน้นเรื่องการรักษาความสะอาดของอาคารเรียน และควรติดเครื่องปรับอากาศ ทุกห้องเรียน เพราะอากาศร้อนมาก นอกจากนี้ ควรมีการรณรงค์การแยกทิ้งขยะ และช่วยกันรักษาความ

สะดวกของ มหาวิทยาลัย ควรจัดให้มีที่จอดรถเพิ่มขึ้น และควรให้มีป้ายแผนที่อาคารต่างๆ พร้อมทั้งแสดง เลขประจำอาคารอย่างชัดเจน

ตาราง 14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเรียนการสอน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ด้านการเรียนการสอน	ความถี่ของคำตอบ
1. อาจารย์ควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้น่าเรียน กระตุ้นผู้เรียนไม่ให้อ่อนเพลีย	10
2. ควรจัดให้มีอุปกรณ์ และสื่อที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนนิสิต	8
3. อาจารย์สอนไม่ตรงเนื้อหาวิชา	7
4. อาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่นิสิต ไม่ปล่อยปละละเลย	7
5. ควรจัดวิชาเรียนให้ลงเรียนน้อยกว่านี้	5
6. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ต่อนิสิต	3
7. ควรควบคุมการเรียนการสอนแบบทางไกลปฏิสัมพันธ์ เพราะมีนิสิตคุยกันเสียงดังมาก	2
8. อาจารย์ควรปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ทันสมัย ให้สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน ได้มากขึ้นโดยเน้นการปฏิบัติ	2

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเรียนการสอนว่า ควรมีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้น่าเรียน กระตุ้นผู้เรียนไม่ให้อ่อนเพลีย ควรจัดให้มีอุปกรณ์ และสื่อที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนนิสิต ส่วนวิธีสอนนิสิตเห็นว่าบางครั้งอาจารย์สอนไม่ตรงกับเนื้อหาวิชา และ อาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่นิสิต ด้านกิจกรรมการเรียน ควรจัดวิชาเรียนให้ลงเรียนน้อยกว่านี้ ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ต่อนิสิต เพราะนิสิตมีจำนวนมาก ควรมีการควบคุมการเรียนการสอนแบบทางไกลปฏิสัมพันธ์ เพราะมีนิสิตคุยกันเสียงดังมากในขณะที่เรียน และอาจารย์ควรปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ทันสมัย ให้สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้มากขึ้นโดยเน้นการปฏิบัติ

ตาราง 15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ความถี่ของคำตอบ
1. นิสิตคบหา และช่วยเหลือกันเฉพาะกลุ่มของตน	17
2. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ และสามัคคีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	8
3. ควรจัดให้มีกิจกรรมระหว่างคณะ เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิต	7
4. ควรให้นิสิตทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อย่างเต็มที่	6

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนว่า นิสิตส่วนมากจะคบหา และช่วยเหลือกันเฉพาะในกลุ่มของตน ควรจัดให้มีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ และสามัคคีระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และควรจัดให้มีกิจกรรมระหว่างคณะ เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตด้วยกัน และควรให้นิสิตทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อย่างเต็มที่

ตาราง 16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิต จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ด้านการให้บริการนิสิต	ความถี่ของคำตอบ
1. ควรมีการปรับปรุงการบริการในส่วนของผู้ที่บางคน ที่บริการช้า ไม่มี มนุษยสัมพันธ์ ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ชี้แจงและให้คำแนะนำ การใช้บริการแก่นิสิต	24
2. ควรขยายขนาดของโรงอาหาร และเพิ่มจำนวนที่นั่งรับประทานอาหาร	20
3. ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ และปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัย รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่	17
4. ควรเพิ่มการรักษาความสะอาดของห้องสุขา	13
5. ควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอน เช่น วีซีดี วีดิทัศน์ ให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต หรือให้ยืมสื่อกลับไปดูที่บ้านได้	9
6. ควรเพิ่มจำนวนหนังสือ ในห้องสมุดให้เพียงพอ และทันสมัย	7
7. ควรมีการควบคุมไม่ให้นิสิตส่งเสียงดัง ในห้องสมุด	3

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิตว่า ควรมีการปรับปรุงการบริการในส่วนของผู้ที่บางคน ที่บริการช้า ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ชี้แจงและให้คำแนะนำ การใช้บริการแก่นิสิต ควรขยายขนาดของโรงอาหาร และเพิ่มจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ และปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัย รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ ควรเพิ่มการรักษาความสะอาดของห้องสุขา ในด้านบริการห้องสมุดควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอน เช่น วีซีดี วีดิทัศน์ ให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิตหรือให้ยืมสื่อกลับไปดูที่บ้านได้ ควรเพิ่มจำนวนหนังสือ ในห้องสมุดให้เพียงพอ และทันสมัย นอกจากนี้ควรควบคุมไม่ให้นิสิตส่งเสียงดัง ในห้องสมุด

ตาราง 17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	ความถี่ของคำตอบ
1. ควรเพิ่มประเภทกิจกรรมให้หลากหลาย ตามความสนใจของนิสิต และเพื่อเพิ่มความสามัคคี	25
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมนิสิตให้ทั่วถึงเพิ่มขึ้น	18
3. ควรเพิ่มงบประมาณแก่ชมรมเล็กๆที่มีผลงาน	7
4. ควรสนับสนุนให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน ไม่ใช่ทำเป็นกลุ่มๆ เฉพาะบางคน	5
5. ควรจัดอาจารย์คอยดูแลและรับผิดชอบอย่างใกล้ชิด	3
6. ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการทำกิจกรรมนิสิตมากกว่าเดิม	3
7. ไม่ควรให้นิสิตทำกิจกรรมในเวลาใกล้สอบ เพราะส่งผลต่อการสอบของนิสิต	2

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดกิจกรรมนิสิตว่า ควรมีการเพิ่มประเภทกิจกรรมให้หลากหลาย ตามความสนใจของนิสิต และจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มความสามัคคี ควรมีการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมนิสิตให้ทั่วถึงเพิ่มขึ้น ควรเพิ่มงบประมาณแก่ชมรมเล็กๆที่มีผลงาน ควรสนับสนุนให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน ไม่ใช่ทำเป็นกลุ่มๆเฉพาะบางคน ควรจัดอาจารย์คอยดูแลและรับผิดชอบอย่างใกล้ชิด และควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการทำกิจกรรมนิสิตมากกว่าเดิม ไม่ควรให้นิสิตทำกิจกรรมในเวลาใกล้สอบ เพราะส่งผลต่อการสอบของนิสิต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวนทั้งสิ้น 365 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทัศนะของนิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 5 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ท ในตอนท้ายของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำถามในแบบสอบถามมีจำนวน 72 ข้อ ประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ 20 ข้อ ด้านการเรียนการสอน 15 ข้อ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 10 ข้อ ด้านการให้บริการนิสิต 21 ข้อ และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต 6 ข้อ แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9787 แบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 365 ฉบับ ได้รับกลับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.67

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาทัศนะของนิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียน

การสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต โดยรวมและเป็นรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต โดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตัวแปรตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติค่า t และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

3. การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทักษะของนิสิตปริญญาตรีในแต่ละด้าน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย เพื่อนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ตามทักษะของนิสิต สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาทักษะของนิสิต ที่มีต่อ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต พบว่านิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อม โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านอาคารสถานที่ นิสิตมีทักษะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นในเรื่องจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารต่อจำนวนนิสิต ที่นิสิตมีทักษะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านการเรียนการสอน นิสิตมีทักษะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องดังต่อไปนี้ที่นิสิตปริญญาตรีมีทักษะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก อาจารย์ผู้สอนมีการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิต

1.3 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการให้บริการนิสิต นิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิตว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต นิสิตมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิตว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มคณะวิชา พบว่า

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 นิสิตที่ศึกษาต่างชั้นปีมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นิสิตที่ศึกษาต่างกลุ่มคณะวิชามีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตกลุ่มคณะวิชา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในด้านอาคารสถานที่แตกต่างกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

3. นิสิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในด้านในด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ดังนี้

3.1 ด้านอาคารสถานที่ ควรจัดบรรยากาศโดยรอบให้ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น ปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าและชำรุดให้ทันสมัยน่าเรียนกว่านี้ และควรเพิ่มลิฟท์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนอาคารเรียนบางคณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สกปรก วัสดุชำรุด เช่น พัดลม หลอดไฟ มู่ลี่ ควรดูแลและแก้ไข ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ และควรจัดหา ปรับปรุง ซ่อมแซมโต๊ะ เก้าอี้ที่ชำรุด นอกจากนี้ นิสิตให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มสวนหย่อมที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ในด้านห้องเรียนควรเพิ่มขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต และควรเน้นเรื่องการรักษาความสะอาดของอาคารเรียน และควรติดเครื่องปรับอากาศ ทุกห้องเรียน เพราะอากาศร้อนมาก ในด้านโรงอาหารนิสิตมีความเห็นว่าขนาดของโรงอาหารไม่เหมาะสมกับจำนวนนิสิต นอกจากนี้ ควรมีการรณรงค์การแยกทิ้งขยะ และช่วยกันรักษาความสะอาดของมหาวิทยาลัย และควรจัดให้มีที่จอดรถเพิ่มขึ้น ควรให้มีป้ายแผนที่อาคารต่างๆ พร้อมทั้งแสดงเลขประจำอาคารอย่างชัดเจน

3.2 ด้านการเรียนการสอนว่า อาจารย์ควรมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ควรจัดบรรยายภาคการเรียนการสอน ให้น่าเรียน กระตุ้นผู้เรียนไม่ให้อ่อนแอเบื่อหน่าย ควรจัดให้มีอุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนนิสิต ส่วนวิธีสอนนิสิตเห็นว่าบางครั้งอาจารย์สอนไม่ตรงกับเนื้อหาวิชา และ อาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่นิสิต ด้านกิจกรรมการเรียน ควรจัดวิชาเรียนให้ลงเรียนน้อยกว่านี้ ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ต่อนิสิต เพราะนิสิตมีจำนวนมาก ควรมีการควบคุมการเรียนการ

สอนแบบทางไกลปฏิสัมพันธ์ เพราะมีนิสิตคุยกันเสียงดังมากในขณะที่เรียน และ อาจารย์ควรปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ทันสมัย ให้สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้มากขึ้นโดยเน้นการปฏิบัติ

3.3 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างนิสิต เพื่อให้นิสิตรุ่นพี่และรุ่นน้องมีการพบปะและช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ทั้งในด้านการเรียนและการทำกิจกรรม เพราะนิสิตส่วนมากจะคบหากันเฉพาะกลุ่มเล็กๆ ทำให้ขาดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เพราะ ส่วนมากนิสิตคบหา และช่วยเหลือกันเฉพาะในกลุ่มของตน และควรจัดให้มีกิจกรรมระหว่างคณะ เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตด้วยกัน และควรให้นิสิตทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อย่างเต็มที่

3.4 ด้านการให้บริการนิสิต มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงการให้บริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่นิสิต ควรมีการปรับปรุงการบริการในส่วนของผู้ให้บริการบางคน ที่บริการช้า ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ชี้แจงและให้คำแนะนำการให้บริการแก่นิสิต ในด้านบริการห้องสมุดควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ และปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัย รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ ควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอน เช่น วีซีดี วีดีทัศน์ ให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต หรือให้ยืมสื่อกลับไปดูที่บ้านได้ ควรเพิ่มจำนวนหนังสือ ในห้องสมุดให้เพียงพอ และทันสมัย นอกจากนี้ควรควบคุมไม่ให้นิสิตส่งเสียงดัง ในห้องสมุด และควรเพิ่มการรักษาความสะอาดของห้องสุขา

3.5 ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต นิสิตเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมในทุกด้าน และจัดให้นิสิตได้มีการอภิปราย ประชุม พูดคุยในเรื่องการเรียน ตลอดจนเรื่องต่างๆที่อยู่ในความสนใจของนิสิต มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความสนใจของนิสิต และกิจกรรมนั้นควรเป็นกิจกรรมที่เผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพ มีลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมเพื่อให้เกิดการตอบสนองแนวนโยบายแผนพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรเพิ่มงบประมาณแก่ชมรมเล็กๆที่มีผลงาน ควรสนับสนุนให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน ไม่ใช่ทำเป็นกลุ่มๆเฉพาะบางคน ควรจัดอาจารย์คอยดูแลและรับผิดชอบอย่างใกล้ชิด และควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการทำกิจกรรมนิสิตมากกว่าเดิม ไม่ควรให้นิสิตทำกิจกรรมในเวลาใกล้สอบ เพราะส่งผลต่อการสอบของนิสิต

อภิปรายผล

จากการศึกษาทัศนะของนิสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ดำเนินการจัดการศึกษามาเป็นเวลานาน ผลลัพธ์ที่ได้รับ

ใช้สังคมมากมาย มีการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ให้มีความก้าวหน้ามาโดยตลอด ผู้บริหารและคณาจารย์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่ในปัจจุบันสังคม เศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปมากและอย่างรวดเร็ว ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องปรับสภาพแวดล้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเหมาะสม เช่นด้านอาคารสถานที่ เนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตชุมชนมีประชาชนอาศัยอยู่โดยรอบและยังเป็นเส้นทางคมนาคม มีรถผ่านเข้าออกเป็นประจำ ไม่สามารถจะดูแลระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนไม่สามารถสร้างบรรยากาศทางการศึกษาได้เต็มที่ ส่วนในด้านการเรียนการสอนก็ยังคงต้องปรับปรุงหลักสูตร และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ทันสมัย ในด้านนิสิตเองก็ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เช่นการแต่งกาย กิริยามารยาท ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อนควรจัดกิจกรรมนิสิต เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้มีสันทนาการว่างทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้มากขึ้น ในด้านการบริการนิสิตมหาวิทยาลัยมีการจัดบริการด้านต่างๆ เช่น บริการห้องสมุด บริการแนะแนว สหกรณ์ร้านค้า สถานพยาบาล ร้านอาหาร บริการไปรษณีย์ ฯลฯ เพื่อบริการนิสิต แต่บางครั้งการประชาสัมพันธ์อาจไม่ทั่วถึง หรือการให้บริการในบางเรื่องอาจไม่ดีพอ ในด้านการจัดกิจกรรมนิสิตบางครั้งเป็นกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้นิสิต ซึ่งอาจไม่ตรงกับความต้องการของนิสิต บางครั้งขาดการประชาสัมพันธ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านอาคารสถานที่ นิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการดูแลสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น มีการจัดและตกแต่งบริเวณอาคารเรียน พร้อมทั้งจัดการดูแลรักษา และปรับปรุงอาคารเรียน รวมทั้งขนาดห้องเรียน ให้มีความเหมาะสมเพียงพอต่อจำนวนนิสิต แต่บางคณะอาจมีจำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต ทำให้นิสิตไม่ได้รับความสะดวกสบายในเวลาเรียน จึงควรเพิ่มจำนวนของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนิสิต ซึ่งอังคณา สายยศ (2529:2) ได้ศึกษาเจตคติที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการเรียนการสอน อาจารย์ ผู้บริหาร อาคารสถานที่ พบว่านิสิตมีเจตคติไม่ดีต่ออาคารสถานที่ เนื่องจากสถานที่คับแคบ จำนวนห้องไม่เพียงพอ นอกจากนี้นิสิตยังมีข้อเสนอแนะว่าควรเน้นเรื่องการรักษาความสะอาดของอาคารเรียน ห้องเรียน และควรติดเครื่องปรับอากาศทุกห้องเรียน เพราะอากาศร้อนมาก ดังที่ บุญช่วย จินดาประพันธ์. (2536 : 153) กล่าวว่าไว้ว่าห้องเรียนเป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอนจึงควรจัดให้เป็นสัดส่วน สะอาดเรียบร้อย สามารถใช้การได้ดี อยู่เสมอ ควรมีสสิ่งอำนวยความสะดวก อย่างครบครัน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ และมีบรรยากาศที่น่าเรียน เช่น ต้องไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างพอเหมาะ และ

ปราศจากสิ่งรบกวนเช่น เสียง ผู้คน คว้น และกลิ่นต่างๆ และนิสิตยังมีความเห็นว่าลิฟท์ที่มีอยู่ตามอาคารเรียน ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อาจเพราะในเวลาเร่งด่วน ก่อนเวลาเรียน จะมีนิสิตคอยใช้บริการเป็นจำนวนมาก และลิฟท์จะเสียเป็นประจำ ทำให้นิสิตต้องเดินขึ้นบันไดหลายชั้น เป็นการเสียเวลา และไม่ได้รับความสะดวกเป็นอย่างมาก

ส่วนในด้านบริเวณภายในมหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์ที่สวยงาม เช่น จัดให้มีที่นั่งพักผ่อนบริเวณสวนหย่อม ตลอดจนจัดการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดทางเท้า และถนนภายในมหาวิทยาลัยเป็นสัดส่วน มีระเบียบ กฎจราจร และระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี ดังที่ บุญช่วย จินดาประพันธ์.(2536 :102) กล่าวว่า บริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ช่วยทำให้บริเวณมหาวิทยาลัยเกิดความสวยงาม ทำให้ร่มเย็นน่าอยู่น่าอาศัย และช่วยให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ เกิดความสบายใจ สามารถผ่อนคลายอารมณ์ การจัดพื้นที่ในการตกแต่งจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความสมดุลของบริเวณกับจำนวนนิสิต โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยจะสร้างบรรยากาศร่มรื่นด้วยไม้ยืนต้น จัดให้มีม้านั่งไต้ต้นไม้ หรือไม้กระถางตามระเบียบ หรือหน้าห้องเรียนซึ่งจะช่วยเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ในด้านโรงอาหาร นิสิตส่วนมากเห็นว่าจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต เนื่องจากในแต่ละปีมหาวิทยาลัย มีจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก การขยายพื้นที่และจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารทำได้ยาก อาจเพราะมหาวิทยาลัยมีงบประมาณไม่เพียงพอ จึงทำให้ไม่อาจขยายพื้นที่โรงอาหาร และเพิ่มจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารให้แก่นิสิตได้ จึงทำให้นิสิตไม่ได้รับความสะดวกสบายในเวลารับประทานอาหารเท่าที่ควร และขาดความเป็นระเบียบในการเข้าแถวซื้ออาหาร ทำให้นิสิตต้องรอนาน เพราะมีนิสิตจำนวนมาก และอาจเพราะมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการโรงอาหารของมหาวิทยาลัย ในเวลาพักร่วมด้วยเช่นกัน จึงทำให้โรงอาหารแออัดคับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต ส่วนในด้านห้องสุขานิสิตมีความเห็นว่ามีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนิสิต แต่บางครั้งขาดการดูแลรักษาความสะอาด จึงไม่สะอาดเท่าที่ควร และส่งกลิ่นรบกวนผู้ที่เดินผ่านไปมา ซึ่งบุญช่วย จินดาประพันธ์. (2536 : 78) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยควรจัดห้องน้ำและห้องสุขาไว้เพื่อบริการแก่ อาจารย์และนิสิต เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน ทั้งนี้ควรสร้างให้มีความสะดวกต่อการรักษาความสะอาดได้ง่าย ทนทานต่อการใช้งาน มหาวิทยาลัยควรแนะนำให้นิสิตเข้าใจถึงคุณค่าของห้องน้ำและห้องสุขา และให้รู้จักการรักษาความสะอาด รู้จักรักษาและใช้ให้ถูกสุขลักษณะ ดังที่ เซอร์ชิล (เมธี ปิณฑานนท์. 2528 : 174 ; อ้างอิงจาก Shershill. n.d.) ได้กล่าวไว้ว่า “We shape our buildings and then they shape us.” มนุษย์จัดสร้างอาคารสถานที่อย่างไรก็ได้ อาคารสถานที่เหล่านั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดที่ทันสมัย นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงโรงอาหาร หอพัก สถานที่พักผ่อน เพราะสิ่งเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างความเจริญงอกงามและเกื้อกูลการเรียนรู้ของนิสิต บรรยากาศที่ร่มรื่นจะทำให้นิสิตสดชื่น กระตือรือร้นที่จะเรียน นิสิตจะเกิดความรัก ความหวงแหน ความภูมิใจในสถาบัน การวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ วัจนะสารินากุล (2524 :

118) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเอกชน พบว่านักศึกษาเห็นด้วยปานกลางต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชน ด้านอาคารสถานที่ นอกจากนี้ยังมีผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ วงศาโรจน์ (2541:85) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาครในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา พบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมหมาย ดอกไม้ (2535:108) พบว่า อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านอาคารสถานที่ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

1.2 ด้านการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่านิสิตมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก และอาจารย์ผู้สอนมีการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิตที่นิสิตมีทัศนะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ทัศนคติวิธีสอน และมีประสบการณ์ในการสอนสูง มหาวิทยาลัยมีการอบรมและสัมมนาอาจารย์ เพื่อพัฒนาอาจารย์ในเรื่องการสอน ให้มีเทคนิคและวิธีสอนใหม่ๆ รวมทั้ง เน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ

ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 16) เพราะหากการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่เหมาะสม จะส่งผลให้นิสิตได้รับความรู้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ส่งผลให้นิสิตมีความสำเร็จในการเรียน และจะพัฒนาแนวคิด อุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้ (สุพร ตั้งสมวรพงษ์. 2542 : 77) ซึ่งกึ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542 : 67) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนการสอนที่ดีขึ้นอยู่กับอาจารย์มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ เลือกวิธีการสอน เลือกวัสดุทางการศึกษา และดำเนินการสอน ตลอดจนจัดการประเมินผล ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ส่วนการเรียนการสอนนิสิตเห็นว่าในบางวิชา ควรมีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้น่าเรียน กระตุ้นผู้เรียนไม่ให้อ่อนแอเบื่อหน่าย บางวิชาอาจารย์สอนไม่ตรงกับเนื้อหาวิชา และอาจารย์ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่นิสิตเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต และยังมีผลโดยตรงต่อความกระตือรือร้น และสนใจเรียนของนิสิต ทำให้นิสิตมีผลการเรียนที่ดีขึ้นได้ ดังที่ กนกรัตน์ นาคนฤทัย. (2540 :17) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นิสิตได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มากจะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น นอกจากนี้ยังส่งผลต่อ ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตด้วยกันเองอีกด้วย และจากการศึกษาของ โคแกน (อำพัน อ่องเอี่ยม.2541:25 ; อ้างอิงจาก Cogan. 1975 : 135 – 139) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากใน

กระบวนการศึกษา และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังเห็นได้ว่า ควรจัดวิชาเรียนให้ลงเรียนน้อยกว่านี้ และควรเพิ่มจำนวนอาจารย์สอนนิสิต เพราะบางวิชานิสิตเป็นจำนวนมาก อาจารย์ดูแล และสอนได้ไม่ทั่วถึง ทำให้นิสิตบางกลุ่มขาดความสนใจและไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควร ควรมีการควบคุมการเรียนการสอนแบบทางไกลปฏิสัมพันธ์ เพราะมีนิสิตด้วยกันเสี่ยงดังมากในขณะที่เรียน

1.3 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตมีการรวมกลุ่มกันเพื่อศึกษาเล่าเรียน และค้นคว้า ตำราเรียน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือ และปรึกษาหารือ ร่วมกันแก้ปัญหาการเรียน ตลอดจนแนะนำการเรียนระหว่างเพื่อนนิสิตด้วยกัน เป็นการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนิสิตด้วยกัน แต่ การคบหาส่วนใหญ่อยู่ในเฉพาะในสาขาวิชาเดียวกันเป็นส่วนมาก และการเรียนการสอนเป็นไปเฉพาะสาขาวิชาชีพ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตต่างคณะมีน้อย ขาดความร่วมมือ ขาดความเอื้อเฟื้อ และความช่วยเหลือซึ่งกัน ระหว่างนิสิตต่างคณะ นอกจากนี้นิสิตบางคนเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และมีรสนิยมเดียวกัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมศักยภาพของนิสิต เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมดนตรี และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพราะ กิจกรรมเหล่านี้มีคุณค่าและจำเป็นต่อการศึกษา อีกทั้งให้นิสิตรู้จักใช้เวลาว่างสร้างสรรค์กับเพื่อนต่างสาขาวิชา ตลอดจนต่างคณะ ในโอกาสต่างๆ และมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมนิสิตเพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ดังที่ วอลล์ภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2530:45-46) กล่าวว่าสังคมกลุ่มเพื่อนจะทำให้ นิสิตรู้สึกว่าตนเอง ประสบความสำเร็จ และกลุ่มจะสนับสนุนสนองอารมณ์ จิตใจและความต้องการของนิสิต นิสิตมีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจชีวิตของการอยู่ร่วมกัน การสมาคม การทำงานกับคนอื่นที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน กลุ่มเพื่อนจะกระตุ้นให้นิสิตเกิดความคิดและประสบการณ์ใหม่ๆ นอกจากนี้ จินดนา ยูนิพันธ์ (จินดนา ยูนิพันธ์. 2527:61) ได้กล่าวว่า ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุปผา การ์เวท (2527:102) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสงค์ วงศาโรจน์ (2541:88) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของประสาน อุพารธรรม (2535:85) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูชาติ ไชยเชตต์ (2538 : 84) ที่ศึกษา สภาพแวดล้อมของ

มหาวิทยาลัยสยามตามทัศนะของนักศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการให้บริการนิสิต ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการให้บริการนิสิตพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยมีการจัดบริการนิสิต ในด้านต่างๆอย่างมากมาย เช่น บริการสุขภาพอนามัย บริการอาหาร บริการแนะแนว และบริการจัดหางาน ทั้งนี้เพื่อช่วย อำนวยความสะดวกสบายแก่นิสิต ลดหรือขจัดปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย แต่บางครั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการนิสิตขาดความรู้ ขาดความสนใจและขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการให้บริการนิสิตไม่มากเท่าที่ควร เช่น การจัดบริการด้านคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนิสิต ทำให้บางครั้งนิสิตต้องรอนาน เพราะมีนิสิตจำนวนมากที่ต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นอกจากนี้นิสิตยังมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยมา ให้บริการนิสิต เพื่อช่วยให้นิสิตมีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเรื่องวัสดุอุปกรณ์ นิสิตเห็นว่า ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น และทันสมัย อาจเนื่องมาจากในปัจจุบัน เทคโนโลยีต่างๆได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สื่อการเรียนที่ใช้ อาจล้าสมัยไปบ้างในบางอย่าง ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง และอาจเป็นเพราะงบประมาณสนับสนุน ไม่เพียงพอ ต่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆ มาช่วยเสริมการเรียนการสอน ห้องเรียนบางคณะขาด วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้สอนและบางครั้งอุปกรณ์อยู่ในสภาพใช้งานไม่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้การสอนไม่บรรลุผล ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัย ให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนิสิต เพราะสื่อการสอนที่ดีจะเป็นจุดรวมความสนใจ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และเข้าใจในเนื้อหาวิชาดียิ่งขึ้น ดังที่ สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์ (2545 : 85) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนควรจัดให้เหมาะสมแก่ ระดับความรู้ และวัยของนิสิต เหมาะกับบทเรียนที่สอนอยู่ มีคุณค่าทางเทคนิคดี คุ่มค่าทั้งเงินและเวลาที่เสียไป ช่วยให้การสอนของอาจารย์น่าสนใจยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรจัดบริการในด้านต่างๆแก่นิสิต ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 101-102) ได้กล่าวว่า ในการจัดบริการต่างๆแก่นิสิตว่าควรจัดให้มีความเหมาะสม ความสะดวกสบายและเพียงพอ รวมทั้งด้านการประชาสัมพันธ์งานบริการนิสิตที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เพื่อให้นิสิตได้รับข้อมูลข่าวสารการจัดบริการนิสิตอย่างครบถ้วน มหาวิทยาลัยควรจัดบริการต่างๆเพื่อช่วยแก้ปัญหาและส่งเสริมให้นิสิตมีความเป็นอยู่อย่างมีความสุข ขณะที่นิสิตอยู่นอกชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นิสิตมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งสำเนา ขจรศิลป์.(2539 : 7)ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบริการ นิสิตจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านของนิสิต เพื่อสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง โดยการจัดบริการที่สำคัญ เช่น บริการอาหาร บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย และบริการจัดหางาน ทั้งนี้เพื่อช่วยลดหรือขจัดปัญหาต่างๆให้นิสิตเพื่อช่วยให้นิสิต เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งสติปัญญา สังคมอารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาน อุพารธรรม (2535:85) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ในด้านการให้บริการนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ ประสงค์ วงศาโรจน์ (2541:88) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาครในทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในด้านการให้บริการนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพัน อ่องเอี่ยม (2541:138) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมในด้านการให้บริการนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ทวีศักดิ์ วงษ์ธานี (2545 : 85) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านกิจกรรมนิสิต ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกิจกรรมนิสิตพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัย มีการจัดกิจกรรมนิสิต เพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีกิจกรรมที่ พัฒนาทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ แต่แต่กิจกรรมบางอย่างนิสิตให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนิสิตน้อยและขาดความร่วมมือจากนิสิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตไม่สนใจ หรืออาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตไม่ทั่วถึง ทำให้นิสิตส่วนมากได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ ในบางครั้งกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนิสิตเท่าที่ควร และกิจกรรมนิสิตที่มหาวิทยาลัยจัดให้ควรมีความหลากหลาย ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมนิสิตให้พอเพียง และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์. (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538 : 122-124) ได้กล่าวถึงกิจกรรมนิสิตว่าเป็นกระบวนการทางการศึกษา ที่ช่วยพัฒนานิสิตทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น กิจกรรมนิสิตจึงนับได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ วัจนะสารินากุล (2524 : 114) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเอกชน พบว่านักศึกษาเห็นด้วยปานกลางต่อสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในด้านกิจกรรมนิสิต และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 78) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาน อุพารธรรม (2535 : 86) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ในด้านการจัดกิจกรรมนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชูชาติ

ไชยเชตต์ (2538 : 85) ที่ศึกษา สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสยามตามทัศนะของนักศึกษา พบว่าสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนิตินิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตชายและหญิงต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่านิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งชายและหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตทั้งชายและหญิง อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน นิสิตทั้งชายและหญิงอาจพบปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน และมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนิสิตเหมือนกัน จึงทำให้นิสิตชายและหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์

(2530:75) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารพบว่า นักศึกษาชายกับหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราชในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วิญ ทองพวง (2542 : 112) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษพบว่า นักศึกษาชายและหญิงของวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,ชั้นปีที่ 2,ชั้นปีที่ 3,และชั้นปีที่ 4 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนิสิตทุกชั้นปีอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีประสบการณ์ด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการต่างๆแก่นิสิตคล้ายคลึงกัน นิสิตมีพัฒนาการในด้านต่างๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสติปัญญาคล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้ความคิดและทัศนะคติของนิสิตเป็นไปในทางเดียวกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไล ดังทัดสวัสดิ์ (2535 :89) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ชูชาติ ไชยเชตต์ (2538 : 86) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสยามตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาต่างชั้นปีของมหาวิทยาลัยสยามมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสยาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ศึกษาในกลุ่มคณะวิชาต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านอาคารสถานที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยพบว่านิสิตในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ – สังคมศาสตร์มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพแวดล้อมแต่ละคณะที่นิสิตศึกษาอยู่มีสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น อาคารสถานที่ เนื่องจากอาคารมนุษยศาสตร์ศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์สร้างมานาน และบางอาคารกำลังปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อรองรับนิสิตที่เพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ที่นั่งพักผ่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นิสิตก็น้อย ที่จอดรถมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต ส่วนอาคารของคณะแพทยศาสตร์และทันตแพทยศาสตร์ มีอาคารสถานที่เป็นส่วน มีการขยายเพิ่มปรับปรุงเหมาะสมกับจำนวนนิสิต มีพื้นที่ใช้สอยในการเรียนและมีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อจำนวนนิสิต มีบริเวณพักผ่อนโดยรอบอาคารและมีที่จอดรถกว้างขวางสะดวกสำหรับนิสิต ดังที่ เซอร์วิล (เมธี ปิลันธนาพันธ์. 2528 : 174 ; อ้างอิงจาก Shershill .n .d.) กล่าวไว้ว่า “ We shape our buildings and then they shape us.” ซึ่งหมายถึงมนุษย์มีอิทธิพลสร้างอาคารสถานที่อย่างไรก็ได้ และทำนองเดียวกันอาคารสถานที่เหล่านั้นก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ การตกแต่งอาคารสถานที่ให้ดูดี เช่น อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สิ่งเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างและเกื้อกูลการเรียนรู้ของนิสิตทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่านิสิตมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ในระดับปานกลาง และเพื่อให้การจัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยขอเสนอแนะการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ จากผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรประเมินศักยภาพ ประสิทธิภาพของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการโดยพิจารณา ความเหมาะสม ความพอเพียง และความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนจำนวนที่นั่งเรียน และในส่วนของโรงอาหารก็เช่นกัน มหาวิทยาลัยควรปรับปรุง และขยายพื้นที่โรงอาหาร เพื่อให้ให้นิสิตที่นั่งรับประทานอาหารได้อย่างสะดวกสบาย และควรติดพัดลมทุกโรงอาหาร เพื่อปรับอุณหภูมิภายในโรงอาหารให้เย็นสบาย นอกจากนี้ควรเพิ่มการดูแลรักษาความสะอาดของห้องสุขา เป็นต้น

2. ด้านการเรียนการสอน จากผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรจัดหลักสูตรที่ยืดหยุ่นต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน สามารถก้าวทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อีกทั้งควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้สมดุล และเพียงพอกับจำนวนนิสิต และเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจัดและปรับปรุงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์

ให้หลากหลาย และทันสมัย จัดให้มีหนังสือ และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างเพียงพอ

3. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้พัฒนาในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นิสิตได้มีการปฏิสัมพันธ์ในด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ นันทนาการ การบำเพ็ญประโยชน์ และศิลปวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างนิสิตรุ่นเดียวกัน และระหว่างนิสิตรุ่นน้องกับนิสิตรุ่นพี่ เป็นการส่งเสริมให้นิสิตรักในสถาบัน และกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตรุ่นพี่ กับรุ่นน้องเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้นิสิต ได้มีโอกาส แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนฝึกให้มีความรัก ความสามัคคี ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น

4. ด้านการให้บริการนิสิต จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านการให้บริการนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้งานบริการนิสิตมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญต่อการบริการต่างๆ เช่น บริการสุขภาพ บริการแนะแนว บริการห้องสมุด ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรประเมินผลการให้บริการต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงสถานที่ ที่ให้บริการ และควรจัดบริการให้เพียงพอ เหมาะสม โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ เช่น ขยายพื้นที่โรงอาหาร เพิ่มจำนวนที่นั่งรับประทานอาหารให้เพียงพอ และจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น ในด้านเจ้าหน้าที่ ที่ให้บริการควรปรับปรุงด้านมนุษยสัมพันธ์ และอบรมให้ความรู้ในงานที่ทำ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานบริการนิสิต

5. ด้านกิจกรรมนิสิต จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับด้านกิจกรรมนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้งานกิจกรรมนิสิตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดกิจกรรม เช่น สนับสนุนด้านงบประมาณ และอุปกรณ์ต่างๆ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบวัน เวลา และสถานที่จัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่นิสิตให้เข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความสนใจ ของนิสิต และเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนา บุคลิกภาพ สติ ปัญญา อารมณ์ สังคม รวมทั้งอบรมบุคลากรให้เข้าใจบทบาท และหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติแก่นิสิตชมรมต่างๆ เพื่อให้งานด้านกิจกรรมนิสิตดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาจากทัศนะของคณาจารย์ ผู้บริหาร และนิสิตทุกชั้นปี เป็นประจำทุกปี
2. มหาวิทยาลัยควรจะวิจัย เกี่ยวกับองค์ประกอบ หรือปัจจัยที่ส่งเสริม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน เพื่อนำผลวิจัย มาใช้ในการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ ในทุกด้านของสถาบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ นาควุฑุฑ. (2540). สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา.
- กมลทิพย์ เกตุวรสุนทร. (2542). สภาพแวดล้อมสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษาปริญญาโท. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
รามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2538). การบริหารกิจการนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). การเรียนการสอนของพยาบาลศาสตร์. ภาควิชาพยาบาล ศาสตร
คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชาติ ไชยเขตต์. (2538). สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยสยามตามทัศนะของนักศึกษา.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- เชิดชาติ พุกพูน. (2540). รายงานวิจัย การศึกษาความต้องการการใช้บริการโสตทัศนศึกษา
ของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.กรุงเทพฯ : ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันทนา บุพพรณ. (2537). สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในทัศนะของ
นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทวีศักดิ์ วงศ์ธานี (2545). ทศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษาของ มหาวิทยาลัย
ศรีปทุม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.กรุงเทพฯ:
หน่วยศึกษานิเทศ กรมการฝึกหัดครู.
- นพพล พร้อมเที่ยงตรง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุมิตรา ชิตามร เป็นผู้สัมภาษณ์, ทีมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2545.

- นิพนธ์ วรรณเวช. (2538). *สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในทัศนะของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญช่วย จินดาประพันธ์. (2536). *การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ :
ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- บุปผา การ์เวท. (2527). *สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม ศรีโกตักดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สมิตรา ชิตามร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2545.
- ประภาศรี สุจันทบุตร. (2522). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของ
นักศึกษา*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาน อุพารธรรม. (2535). *สภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิค
กรุงเทพฯ*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสงค์ วงศาโรจน์. (2541). *สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในทัศนะ
ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผกาทิพย์ เกษรากุล. (2524). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทัศนะของ
นิสิต*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิมศรี เปาณิล. (2530). *บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การ
อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- แพรวพรรณ ไชยยงค์. (2542). *ศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันราชภัฏมหาสารคามตาม
ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยี
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. (2528). *การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทาง
การศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

- ยรรยง โอภากุล. (2535). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดกรม
อาชีวศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี : วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี.
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. (2530). หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา. เชียงใหม่ :
ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรวิลา คักดีสนิท. (2535). สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยพลศึกษาตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วันชัย ศิริชนะ. (2539). รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). บุคลากรนิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร วรุตยากร. (2524). การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชนิษฐการพิมพ์.
- วิจิตร สินศิริ. (2521). แบบสำรวจกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษา. ม.ป.พ.
- วิฑู ทองพวง. (2542). การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ ตามทัศนะของ
อาจารย์ และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วิไล ดังทัดสวัสดิ์. (2536). สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของ
อาจารย์และนักศึกษา. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อัดสำเนา.
- วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2519 , พฤศจิกายน – ธันวาคม)
“วิธีการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย.” *ครุศาสตร์*. 6(4) : 21 – 34.
- ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง. (2543). การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน. เชียงใหม่ :
ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศรีนครินทรวิโรฒ,มหาวิทยาลัย. (2543) คู่มือ 1 มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภวดี บุญญวงศ์. (2531). การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา.
- สมชาย อรัญญอนันตชัย. (2541). การจัดบริการแนะแนวของคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัย
รามคำแหงตามทัศนะของนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สมบัติ วัจนะสาริกากุล. (2524). *สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนะของ นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหมาย ดอกไม้. (2535). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สันต์ อุ่อรุณ. (2530). *สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สารานุกรมศึกษาศาสตร์. (2543). *สามยุคของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2539). *บริการมิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุจิตรา สุนทรทรัพย์,ดร. (2545). *เอกสารประกอบการสอนวิชา โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพร ตั้งสมวรพงษ์. (2542). *“การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์” ใน รวมบทความ วิชาการการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : พรินโพร.
- สุวรรณ สุขสมภักดิ์. (2530). *สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขต เกษตรนครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรภรณ์ บุญรุ่ง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุมิตรา ชิตามร เป็นผู้สัมภาษณ์, ทีมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2545.
- อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2533). *รายงานการวิจัย : การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

อรรถนพ คุณพันธ์. (2522). *การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย*.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อำพัน อ่องเอี่ยม. (2541). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในทัศนะของผู้บริหาร
 อาจารย์ และนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อิทธิพล ชันธิเงิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุมิตรา ชิดามร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2545.

Astin, Alexander W. (1993). *The College Environment*. New York : American
 Council on Education.

Cronbach, Lee J. (1970). *"Essentials of Psychological Testing"* 3th. ed. New York :
 Harper&Row.

Ferguson, George Andrew. (1981). *Statistical Analysis in Psychological and Education*.
 5th. ed. New York : McG Hill Book.

Flemming, Michael C. and Joseph G. Nellis. (1994). *Principles of Applied Statistics*.
 London : Routledge.

Good. Carter V. (1973). *Dictionary of education*. New york : McGraw-Hill.

Mueller, K. H. (1961). *Student personnel work in higher education*. Boston :
 Houghton Mifflin Company.

Webster, Noah. (1958). *New Collegiate Dictionary*. A Merriam Webster. 2nd ed.
 Springfield, Massachusette : G & C Merriam.

Yamane, Taro. (1970). *Statistice ; An Introductory Analysis*. 2nd ed., NewYork ;
 Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/1645

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาดรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1686

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ณะพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/ 1647

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์ราชนัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 16- 4

วันที่ // กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

 เนื่องด้วย นางสมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์ราชนัย บุญธินา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ะพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ / ๕๕

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1690

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระวัฒนานนท์ และ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ะวัฒนนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/๖๑1

วันที่ /๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระวัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ณะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1692

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์ราชนัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ะพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1643

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 17๕1

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วันชัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัยย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วันภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/1742

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย วัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ / 7๕3

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาดรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/1744

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ณะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1755

วันที่ /4 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ณะพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/17๕๕

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/1787

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระวัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัยย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาดรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย วีระวัฒนานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/ ๖๔ ๘

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

 เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัยย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ตอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุมิตรา ชิตามร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ – สกุล ดร.สมสุข วีระพิจิตร
ตำแหน่ง รองอธิการบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. ชื่อ – สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ชื่อ – สกุล ดร.จารุวรรณ สกุลคู
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ทม 1012/ ๑๔๑7

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สมสุข วีระพิจิตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้
นางสาวสุมิตรา ชิตามร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วินัย หาระวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๖๖๔๔

วันที่ ๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสุมิตรา ชิตามร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี รองศาสตราจารย์วินัย วีระพัฒนานนท์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จรรุวรรณ สกุลฤดี และ อาจารย์สุชาดา สุธรรมรักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสุมิตรา ชิตามร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วินัย ณะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิต 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างแต่ละข้อให้ครบทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ชั้นปี ☐ ชั้นปีที่ 1
☐ ชั้นปีที่ 2
☐ ชั้นปีที่ 3
☐ ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า

3. กลุ่มคณะวิชา

3.1 ☐ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3.2 ☐ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.3 ☐ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ และพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

ความเหมาะสมใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

- คะแนน 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่					
1. การจัดและตกแต่งบริเวณอาคารเรียน	...	...	...	...	...
2. การดูแล รักษา และปรับปรุงสภาพอาคารเรียน	...	...	...	...	...
3. ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
4. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศ	...	...	...	...	...
5. การดูแลรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบของห้องเรียน	...	...	...	...	...
6. คุณภาพของครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้	...	...	...	...	...
7. จำนวนห้องปฏิบัติการต่อจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
8. จำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในห้องปฏิบัติการต่อจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
9. การจัดภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
10. ที่นั่งพักผ่อนบริเวณสวนหย่อม	...	...	...	...	...
11. การดูแลรักษาบริเวณสวนหย่อม	...	...	...	...	...
12. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารต่อจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
13. การดูแลรักษาความสะอาดภายในโรงอาหาร	...	...	...	...	...

ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)					
14. จำนวนห้องสุขากับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
15. ความสะอาดถูกสุขลักษณะของห้องสุขา	...	...	...	...	...
16. การจัดบริเวณทางเท้า ถนน ภายในมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
17. ระเบียบและกฎการจราจรภายในมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
18. ระบบการรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
19. การดูแลรักษาและปรับปรุงสภาพของโรงเรียนฝึกพลศึกษา	...	...	...	...	...
20. จำนวนอุปกรณ์กีฬา กับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
ด้านการเรียนการสอน					
21. บรรยากาศภายในห้องเรียนเมื่อมีการเรียนการสอน	...	...	...	...	...
22. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร	...	...	...	...	...
23. การจัดเนื้อหาหลักสูตรต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน	...	...	...	...	...
24. บรรยากาศภายในห้องเรียนเมื่อมีการเรียนการสอน	...	...	...	...	...
25. อาจารย์ผู้สอนแนะนำเอกสาร ตำรา แหล่งวิชา เพื่อให้ นิสิต ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	...	...	...	...	...
26. อาจารย์ผู้สอนมีทักษะและความสามารถในการสอน	...	...	...	...	...
27. อาจารย์ผู้สอนรู้จักใช้วิธีการสอนและหลักจิตวิทยาการสอน	...	...	...	...	...
28. อาจารย์ผู้สอนกระตุ้นและให้กำลังใจแก่นิสิตในการเรียน	...	...	...	...	...
29. อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนิสิตสม่ำเสมอ	...	...	...	...	...
30. อาจารย์ผู้สอนยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออก	...	...	...	...	...
31. อาจารย์ผู้สอนมีการสอนเพื่อสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพแก่นิสิต	...	...	...	...	...
32. อาจารย์ผู้สอนให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียนเป็นอย่างดี	...	...	...	...	...
33. อาจารย์ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีความบกพร่องในการเรียน	...	...	...	...	...
34. ความขยันหมั่นเพียรของนิสิตในการศึกษาเล่าเรียน	...	...	...	...	...
35. ความสนใจและตั้งใจเรียนของนิสิตในชั้นเรียน	...	...	...	...	...

ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน					
36. การเข้าร่วมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราเรียนของนิสิต	...	...	...	...	...
37. การให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการเรียนแก่เพื่อนที่เรียนอ่อน	...	...	...	...	...
38. การเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	...	...	...	...	...
39. การปรึกษาหารือ และร่วมแก้ปัญหาการเรียนของนิสิต	...	...	...	...	...
40. การใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนต่างสาขาวิชาของนิสิตในโอกาสต่างๆ	...	...	...	...	...
41. การเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง	...	...	...	...	...
42. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมของนิสิต	...	...	...	...	...
43. การร่วมกันทำกิจกรรมของนิสิตเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
44. การอภิปราย ประชุม พูดคุยในเรื่องความรู้ระหว่างนิสิตด้วยกัน	...	...	...	...	...
45. การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิต					
ด้านการให้บริการนิสิต	...	...	...	...	...
46. จำนวนห้องพยาบาลกับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
47. จำนวนแพทย์และพยาบาลกับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
48. ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือแพทย์	...	...	...	...	...
49. คุณภาพเวชภัณฑ์ในการรักษาพยาบาล	...	...	...	...	...
50. ความสะดวกรวดเร็วของการให้บริการรักษาพยาบาล	...	...	...	...	...
51. ความสะอาดของน้ำดื่มที่จัดไว้บริการ	...	...	...	...	...
52. ความทันสมัยของหนังสือในห้องสมุด	...	...	...	...	...
53. ปริมาณหนังสือกับจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
54. การกำหนดเวลาของห้องสมุดในการเปิดให้บริการ	...	...	...	...	...
55. ระบบการค้นหาหนังสือและข้อมูลต่างๆ	...	...	...	...	...
56. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลของสำนักหอสมุด	...	...	...	...	...
57. ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	...	...	...	...	...
58. การให้คำแนะนำและการบริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการใช้สื่อต่างๆ	...	...	...	...	...
59. จำนวนคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
60. ความทันสมัยของคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด	...	...	...	...	...
61. ความทันสมัยของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
62. การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณชั้นหนังสือ และชั้นวางวารสารต่างๆ	...	...	...	...	...

ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
ด้านการให้บริหารนิสิต (ต่อ)					
63. จำนวนอาจารย์แนะแนวต่อจำนวนนิสิต	...	...	...	...	...
64. การดำเนินงานแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัย	...	...	...	...	...
65. การแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนการแก่นิสิต	...	...	...	...	...
66. การให้คำแนะนำของอาจารย์แนะแนวและให้คำปรึกษา	...	...	...	...	...
ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต					
67. การจัดการและการสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	...	...	...	...	...
68. การจัดกิจกรรมนิสิตเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร	...	...	...	...	...
69. การจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมนิสิต	...	...	...	...	...
70. จำนวนอาจารย์ที่ดูแลด้านการจัดกิจกรรมนิสิต	...	...	...	...	...
71. ระเบียบมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	...	...	...	...	...
72. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิต	...	...	...	...	...

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างไร

1. ด้านอาคารสถานที่.....
.....
.....
2. ด้านการเรียนการสอน.....
.....
.....
3. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....
.....
.....

4. ด้านการให้บริการนิสิต.....

.....

.....

5. ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

· ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบถ้ามเกี่ยวกับทักษะของนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.9787
2. ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเป็นรายข้อ

ด้านอาคารสถานที่

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.335	11	3.207
2	4.379	12	4.070
3	2.407	13	4.472
4	3.630	14	5.051
5	3.249	15	4.223
6	4.752	16	4.437
7	4.854	17	4.023
8	4.696	18	4.366
9	4.639	19	4.670
10	2.957	20	4.170

ด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
21	7.849	29	3.089
22	5.421	30	3.108
23	5.392	31	3.454
24	5.324	32	2.646
25	3.512	33	4.747
26	2.435	34	4.461
27	1.871	35	3.947
28	1.774		

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
36	3.090	41	2.302
37	3.313	42	2.703
38	2.827	43	1.893
39	5.421	44	3.236
40	2.033	45	3.445

ด้านการให้บริการนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
46	4.602	57	2.079
47	4.264	58	5.105
48	5.100	59	4.141
49	4.639	60	4.250
50	2.703	61	4.724
51	4.279	62	6.803
52	2.639	63	7.174
53	4.768	64	9.420
54	3.081	65	5.072
55	1.876	66	6.205
56	2.827		

ด้านการจัดกิจกรรมนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
67	4.463	70	3.735
68	5.739	71	3.945
69	3.685	72	3.420

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสมิตรา ชิตามร
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	82/45 หมู่ 3 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2522 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2534 ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2546 กศ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ